Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувла 1923 шера дениз ● ЕРА, 14 ФЕВРАЛЬ, 1980 ШУ. ● № 30 (6150). ● Мах 2 кепиг.

В. И. Ленин вaь 110 шу дизара накъaдолхаш

Грозненски ремонтно-механически заводе болх беш ва газорезчик, коммунистически къахьегама ударник Климашевский Григорий Павлович. Пхийтта шера Іоаьча опыто торо хуьйт цун хІара сменагІа норманаш 130 — 140 процент кхоачашъе. Укх шера январь бетта хьалхарча деношка пхе шера план кхоачаш а яь, тІайоагІача пятилетка чотах къахьегаш ва Григорий Павлович.

СУРТА ТІА: газорезчик Г. Климашевский.

И. ПЛИЕВА сурт.

ХЬАЛХАРА КОТАЛО

Хьинаре къахьегаш дІадоладаьд пятилетка тІеххьара шу Грозненски района «Куларинский» совхоза Кадырова Яхася Абдулазиев Султанен нулгалдеча фермай коллективаша. Январь бетта шар паччахьалкхенна дІаенняй 125 тонна шура, планагІа дІаяла езаш 110 тонна мара ца хиннача.

Из хьалхара толам бовккхача дерригa шоай кизаш оарцагІа а даьха хьинар ца кходеш къахьийгад доярхаша Алимерзоева Майлана, Саидова Зулайс, Киришкоева Салията, Саламова Марияс, кхьмбараша. Царна юкъе лаьржача социалистически яхье хьалхара моттиг яьккхай Алимерзоевас. ХІара ше довл деча Іаттегара 366 килограмм шура яьккхай Майлане, планагІа лакха езар 208 килограмм мара ца хиннача. Кхо біль килограммал совгІа шура яьккхай шоаш гІулакх деча доахангара воих доярхаша а. Еррига а лаьрхІача пхийтта доярка я совхоза фермашка укх шера хьалхарча бетта ноттта дика толамаш даьха.

Хьайбаш леладара эгаря хадагІа бутт январь хиннабале а, бокка толам баьккхаб Іаьсий леладеча Арсмирзаева Іайвас а. Ше біаь Іаса да цо гІулакх а деш хьалхедеш. Йоакхо еш царга хьожаш из хилараx деннен бийсанен 760 грамм дозал тІахийттад Іаьсашта. планагІа 680 грамм долаш.

Шоай торонех биаза пайда а эцаш кхи а дикагІча толамашца дезде лерхІ совхоза фермай коллективаша Владимир Ильич Ленин ваь 110 шу дуза ди.

А. СУЛТАНОВ.

ДІАХЬАЛХАШКАХЬА УХАРГДА

ДІадаха пятилетка диьнагІа шу дерригa техникоэкономически хьокхамаш дика а долаш чакхдаьккхар «Горскнефть» НГДУ мехкдьттахой коллективо. Укх шера чотах цо даьккхар 18 эзар тонна мехкдаьтта.

Совхха йитьлагІча кварталe даьхача толамий итогаш йича «Грознефть» объединенена чуйоагІача мехкдаьттен гази йоахача управленешта юкъе лаьржача яхье хьалхара моттиг а хьожаеш, «Горскнефть» НГДУ коллективана елар карара кара тела ЦІе байраки ахчан премий.

Тха управленерча цехашта юкъе лаьржача яхье йиьлагІча квартале даьхача толамий итогаш йича хьалхара моттиг а хьожаеш. Сийлен грамотен хьалхара ахчан премии елар К. Ю. Газиев керте латтача мехкдаьттен гази йоахача шоллагІча цеха коллективана, яхье шоллагІа моттиг а хьожаеш. Сийлен грамотен шоллагІа ахчан премии елар А. М. Сергеев керте латтача скважинашта лаьтта кІали капитальний ремонт еча цеха коллективана, яхье кхоалагІа моттигаш а хьожаеш сийлен грамоташ елар К. А. Чурилова, В. А. Мельникова кулгалдеча шин цеха коллективашта.

Пятилетка тІеххьарча шера хьалхарча деношне а деца управлене массе йолча производственни участкай коллективаша кхы а шерагІа социалистически яхь йоаржаяьй В. И. Ленин ваь 110 шу дузача цІейна сийленца накъахара. Цу дезача денга кхачалехьа мехкдаьттахоша лаьрхІад паччахьалкхен планал совгІа 830 тонна мехкдьтта дакхка, доагорн электроэнергии кхое.

Уж деккараш тІехкхоачашдергхилар къаьгга хьахьокх укх шера январь бетта даьхача къахьегама толамаша. Паччахьалкхен планал совгІа маьхала яьккхай 9 эзар сом мах бола товарни продукци. ХІаьта бетта планал совгІа даьккхад 700 тонна мехкдаьтта. Къахьегама овсарле лакхъяра план 100,3 процент кхоачашъяьй. Мехкдаьтта тІоаташка давлени лоаттияр духьа скважинашка хий чуалийтара бетта задани 101,2 процент кхоачашъяьй. Скважинех пайда эцара коэффициент планагІа 0,981 хила езача 0,983-нега дІакхоачаяьй.

Уж толамаш доахача хьинаре къа а хьегаш, хадданза социалистически яхье хьалха латташ хиларца белгалбаьнна ба мехкдаьтта доаха мастер А. Д. Настеко, мехкдаьтта доахи операторааш П. Г. Арсентьев, С. Д. Таштиев, А. И. Щербинин, машинист Н. Н. Воровлева, скважинашта лаьтта кІал ремонт ю операторааш Н. П. Зирченко, Х. Сербиев, электромонтераш А. Москаленко, И. Настеко, А. Чернобаев, кхы дукхабараш а.

«Горскнефть» НГДУ коллектив дог тийша я 1980 шерен біарчача пятилеткан планови задана тІеххоачашъергхиларахи В. И. Ленин ваь 110 шу дузача цІейна сийленца накъагІоргхиларахи.

Е. ИВАКИНА,
«Горскнефть» НГДУ плановн отдела начальник.

24 феврале — Советашка хоржамаш

Цхьа кІира совгІа ха ма йисанц союзни, автономни республикай Лакхехьарча Советашка, халкъа депутатий моттигерча Советашка хоржамаш ду да хьатІаоттара. Цунна дикача кийчоница накъахара бокккех тайп-тайпарех организаторски политически болх беш хиннай партийни, советски органаш, округной а участкови а хоржамий комиссеш.

Къахьегамхой политически къахьегамех хьинар Іалаьмате чІоагІа лакхденнача хьалашка такхьалар республике депутаталла харжа кандидаташ белгалбахаран уж хьалхадаран еш хиннача хоржамашта хьалхара собранеш, кандидатан оттабаьрашкара шоай округе гІолла депутаталла харжа раьза хилар дехаш, берригa харжархой царна тІехьа кхаж тоссара тІахьехаш яь хоржамашта хьалхара округной совещанеш, тІаккха царна регистраци еш яь хоржамий комиссей заседанеш.

Цига къамаьлаш даьча дукхача болхлоша, колхозхоша, инженерно-технически белхахоша, къахьегама коллективай винална хьайхайкадир шоаш коммунистийн парте боацарийн блока кандидатешта боарах боацаш мутІахье хилар, Коммунистически партеи Советски паччахьалкхени чурчен арахьарчен политикена шоаш чІоагІа раьза хилар, хоржамашта керда толамаш даьха накъаяха шоай коллективаш кийчлуш хилар.

ХІанз республика ерригача коллективашка депутаталла харжа кандидаташ баьрий еахарех къахьегамех гІулакхаш шерра дІадовзийташ ба агитатораш, вай еррига идеологически актив. Харжархой дока дешіи дог тийша ба шоай кандидатех Российски Федераце Лакхехьарча Совета харжа оттабаьча Сунженски района «Путь к коммунизму» колхоза доярках Аирова Мажьмада Раисах, «Горскнефть» яхача мехкдаьттен гази йоахача управлене операторах Щербинин Александр Ивановичах, Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совете харжа оттабаьча Социалистически Къахьегама Турпалх СМУ-2 бригадирах Хаджиев Шамсуддинах, горэлектросета йоккхагІйолча контролерах Чеченцева Нина Никифоровнах, Грозненски горсовете харжа оттабаьча «Автоспецоборудование» яхача опытно-экспериментальни завода токарах Сальников Владимир Васильевичах, № 2 горбольница лерах Муталиева Ахлой Мариеттах, иштта беррига кхыбарех.

Укх деношка хиннача вІашагІкхетарашка харжархоша барт бир шоаш депутаталла харжа оттабаьча кандидаташта тІехьа кхаж тасса, царга кхоачашдайтара шоашта дага даьхка наказаш делар.

Цу дерригне а вай тешаду хоржамаш деча денга къахьегамхой дика вІаштІехьбаьнна дог-уйла цаІ йолаш кхоачаргхиларах. Из иштта дале а, вІаьхха а хьалхадаьккхача бакьахьа хургда аьлча хет цу гІулакха тІеххьара кийчо еш данза дергдоацар, цхьацанахьа цу даькъе еш йола ледарлонаш белгал а йоахаш.

Тха корреспонденташа районашкара деча хоамегІа гуш да цхьайолча нах бахача моттигашка хоржамашта хетабаь беш бола организаторски агитационно-массовни болх хила ма боагтІара боацилга. Кхыметтел байна бутт чакхбоалача хана а шоаш болча цІаккха баьхка хиннабац агитатораш, яхаш леткъаш хинаб Наьсарен района ТІой-Юртарча № 23 йолча хоржамий участкера цхьабола харжархой. ХІаьта укх деношка МагІалбика района «Луч» совхоза цхьайолча доярхашта шоаш кхаж тасса безача кандидатий цІераш яха хаьзар. Укх деношка тохкам беш цІенхашта кхоачамбоацараш гучадаьлиад г. Грознерча участкови хоржамий комиссейн агитпунктийн балха тІа а.

Цхьайола хоржамий комиссеш хІанз а шоай балха планаш оттадоаца яр. Цхьацанахьа мара вІаштІехьдаьккхадац агитатораша беш бола болх агитпункташкарча журналаш тІа, «Агитаторий дневникаш» тІа дІаязбелга. Из бахьан долаш цар даь даьнар, данза дисар къовсталуш дацар. Из а кІалхьош дар цхьаьнха — № 19 йолча юкъерча школерча агитпункте дежурстве хиннача производственни швейни объединене, трамвайно-троллейбусни управлене агитаторашта хацар шоаш 24 феврале хьанна тІехьа кхаж тоссаргба. Из кхетаде хала дар, хІана аьлча шоай кандидаташ дика бовзарал совгІа, тахан царех лаьца наха юкъе шерра дуаца, царна тІехьа пропаганда е езаш уж боландаь.

Массанахьа а чакхдаьнна хила деза харжархой спискашка юха хьажа а хьежа уж кийчъяь йоахилга, керда тІабаьхна е тІерабаьнна нах къоастабелга, бахача нахага еррига приглашенеш дІакхоачийтилга. Кхаж тоссара хІанзале кийча хила езаш я хоржамий участкаш а. Кабинаш, урнаш, кхоачамболаш бюллетенаш кийчъе, шоай кандидатий биографеш хьалтоха, царна тІехьа шерра пропаганда е еза.

Парте райкомаш, горкомаш, райторисполкомаш, юкъхьанцара партийни организацеш. юрта Советаш деккарийла я лакхе белгалдаьха кхоачамбоацараш сиха дІадаха, хоржамашца бувзабеннача агитационно-пропагандистски балха влиянеца чу ца лоацаш цхьаннха харжархо ца вита, хоржамий комиссей, агитпунктий болх дерттІа вІаштІехьбаккхара, уж мел эшачунца Іалашъяра де мел доагІар де.

Къаьстта йоанхо е йоагІа харжархоша дІадехарий, цар хьештий. Цу даькъе цхьаккха ледарло тойта йиш яц цхьаь цхьан йоккхача а зІамигача а предприяте, организаце. Шоай болх дика тоабе беза наха гІулакх доаттадеча сфера учреждениешка.

Шеко яц, В. И. Ленин ваь 110 шу дизара сийна кийчо еча хана чакхдоахаш дола е хоржамаш республика къахьегамхоша керда толамаш даьхаи советски демократе бокъонца дола хьажар сании чакхдоахаргхиларах.

ТІеххьара кийчо

ХАЛКЪА КАНДИДАТАШ

КОЛЛЕКТИВО ЯЬККХАР ЦУН ЦІИ

1979 шера баьча болха итогаш яран Шалински, Ивановски (Украина Херсонски область), Гудермесски районашта юкъе яь лелаяра дьыча договорега зьажкаран хетаяь дукха за йоацаш районни культура ЦІегІа хиннача партийно-боахама активе КПСС Шалински райкомен райисполкомен, парте Гудермесски горкома а горисполкома а карара кара тела ЦІе байракхаш елар «Пищемаш» заводе коллективоне, из социалистически яхье котъьаннарг а лаьрхІа. Доккхаа деш лелаво уж байракхаш пхаземашенца. 1980 шера ленински хьисапе, ткъинара къахьега, В. И. Ленин ваь 110 шу дизара, Советашка хулача хоржамашта база ма боагтІара накъабехха лаьрхІад цар.

Аргунерча кхачан машиностроене заводе кІоанга бац производстве а ада а хьалхаттараш. Церна юкъе а дикагІбола станочница, коммунистически къахьегама ударник Хаджимурадова Хьава.

— Цхьаккха тайпа специальность йоацаш яр со заводе балха йоагІаш, — яхаш дувц Хьавас. — Цхьабакъда, укхазарча барт тайнача, къахьегам дукха безаш йолча коллективо тарко еш тІанйцар со. Крановщица болх Іомабе эттар соно кагирхой лаьцаьча Масаева Тумиша.

Йиній дега къоабальеш яр мехка масса миІнига шиЙ продукци дІакхуьыйташ йола кхеран машиностроене предприяте. Цуи мах чІоагІа тІера ба шоашца балха волча новкъоста, моллагІа новкъостал цунна яйшача оарцагІбоала кийча ба. Пхи шу да Х. Хаджимурадовас цу заводе болх бу. Цу юкъа коллективагара гІо-новкъостал хиннад цунна, раьза хинна цо шина юкъеззай из.

— Хаджимурадова Хьава тха догондле я, — аьлар профсоюза заводской комитета председатела Гилогаева Іийсас. — ХІара денна задане 120 процент кхоачашьо ца. Общественни балхаца хьинаре дакъа лоац. Дукха ле йоацаш шоллагІа специальность Іомаяьй Хьавас. ХІанз фрезеровщица я из.

ГІалдета хьинар тхо Хаджимурадовас болх миншта бу. БІубенна латт из станока хьалхашка, кхета доагІача чІара кхетац цун кулг. ХІаьта цо баь болх тІехдиха кхерца белгалбоалаш ба. Шиб опыт дІовзийтай цо Гикаева Аьсата а кхьнарна а.

Заводе кулгалхоше а къахьегам дукха безача цу йоІаца бола беча болхлоше а дьыча тешалал дог тийшер са Хаджимурадова Хьава сийлаль-йоккхача болхлой классе йиза йола член хиларах.

Новкъостий чІоагІа тешам беннаб Хаджимурадова Хьавайа, хІана аьлча цар массаза цхьатарра раьза а волаш Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета депутаталла харжа кандидатала оттаяьй из.

Х. МУКАЕВА диллача сурта тІа — Хаджимурадова Хьава.

Бераш дезаш

Ер ткъаь цхьоалагІа шу да Хашагульгова Ювсапа Сахрата школе болх бу. Йа этта боаца, цхьабакъда, эздий бола къахьегам дІаболабелар цун 1959 шера, Карагандински пединститут из чакхъяьккха яьлча. Хьалхарча дий шера цо болх бир Карагандерча образцови - хьэхама школе. Хьехархой дукхача дикача хІамаех укхаза кхийра Сахрат, укхаза Іайра балха опыт а. Болх дика бовзаш, цунах дика кхеташ хьехархо яр Ювсапа Сахрат 1963 - ча шера Наьсар-Кертгерча школе из балха еча. Цудухьа хьожайир из укхала дешара даькъе заведующела а. Сахрат литератор я. Цо Іомабу берашта эрсий моттиЙ литературен. Цхьаь-цхьа шиЙ болх хувца дага ца дохаш. безаш лоархІаш лелабу цо.

— Пединститут яьккха яьлча гІоне цкъа дагадехадац сона болх хувца. — йоах Сахрата. Хьехархо йоацаш кхыбола болх айса миншта бергбар а хац сона. Іалъьмате сакъердаме ма бий берашцара болх...

Боккъалдир аьлча, из дерригa а цунна бераш дезаш хилар да. Цудухьа лел цуи из болх дика а. Цо шиЙ болх дукха безаши дерттІа из лелабеши хилора тешая деш да цунна тийнна дукха совгІаташ. 1975 шера С. Ю. Хашагульгована еннай «РСФСР халкъа просвещене отличник» яха цІи, «Сийлен знак» яха орден. Цунна тийннай РСФСР Лакхехьарча Советен РСФСР просвещене Министерствай сийлен грамоташ, дукха да кхыдола совгІаташ а. 1978 шера Ювсапа Сахрата делегат йолаш дакъа лаьцар СССР хьехархой съезде.

Дерригa шиЙ хьинар, ховр, опыт берашта дІалуш Сахрата хьегаш дола къа диденадац Яндарерча № 1 йолча юкъерча школа хьехархой коллективана а. Цудухьа цар хержай из Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета депутаталла кандидат. Из общественни декхар а Хашагульгова Ювсапа Сахрата тІехдика кхоачашдергхиларах шеко яц.

К. МАРЗИЕВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиуме

РСФСР Лакхехьарча Совете, Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Советен халкъа депутатий моттигерча Советашкен деча хоржамашта еча кийчон лелаях дола дош дуаш республика Лакхехьарча Совета Президиума заседани хилар укх деношка.

Цу хьакъехьа хоамаш дир халкъа депутатий Малгобекски городскойн Ленински районни Советий исполнительни комитетий председателаша (нн. З. А. Яндиеваси, О. М. Петренкоси), торговле (н. Ф. В. Мирчев), культура (н. Р. А. Сайханов) министерствай, транспортни управлене (н. Е. А. Надирова), бувама управлене (вов. А. З. Хаит). респотребсоюза (н. М. А. Мамаев) кулгалхоша.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо белгалдаьккхар, Нохч-ГІалгІай АССР-е деча хоржамашта кийча дика вІаштІехьъяьхна хой къахьегамхой политически сийн хьинар айденача, парте XXV съезда, КПСС ЦК ноябрьски (1979 ш.) Пленума решенеш, Пленуме КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела новкъоста Л. И. Брежнева хьакхайнаь положенеши выводаши кхоачашъяр духьа цар тІагІертта къовсам лоаттабеча хьалашка еш хилар.

1980 шерах хьинареча жепински балха шу де аьнна КПСС ЦК-ас баь тІахьехам раьза хинна хьаа а лаьца, Нохч-ГІалгІай АССР къахьегамхой эйденнача хьинарца юкъебахар В. И. Ленин ваь 110 шу дизара дака ма доагтІара накъадахар духьа, балха эффективности дикали лакхъяр, иттлагІча пятилеткa планаш толаме кхоачашъяр духьа дерригача халкъо лелаеча социалистически яхьа.

Республика халкъа депутатий Советаша партийни организацийн куьйгалла хоржамашта кийча ярца ювзаенна йола еррига организацийн мероприятий оттаяла хьажийна ерг боккхачу хоржамий хьакъехьарча РСФСР-ен Нохч-ГІалгІай АССР-ен Конституцешка хьежжа чакхйоах.

Республике РСФСР Лакхехьарча Совете деча хоржамашта 8. Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совете деча хоржамашта 175. халкъа депутатий моттигерча Советашка деча хоржамашта 9787 хоржамий округ вІашагІъеллай.

ВІашагІъехна а бокка организаторски болх беш а я херша 38,5 эзар совгІа обществени организацейн къахьегама коллективайн виналаш юкъе а болаш йола 3611 хоржамий комисси. Комиссе членашта юкъе ба болхлойн колхозхойн — 58,3 процент. КПСС членаши членалла кандидатащи — 37,1 процент, парте боацараш — 61,9 процент, кхалнах — 51,9 процент, 30 шерага кхаччалца мара ца хилла бола кагирмий — 36,7 процент, ВЛКСМ членаш — 24,6 процент. Ахаел совгІа йолча хоржамий комиссешта керте латтараш болхлойн колхозхойн хе...

Цу хІамаша тешал ду, халкъа депутатий Советашка деш дола хоржамаш чакхдоахилга Іалашдара декхар законодательства тІадожадаь йолча хоржамий комиссей балха юкъе къахьегамхоша шерра дакъа лоацаш хилара.

Еррига хоржамий округашка РСФСР, Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Советийн халкъа депутатий моттигерча Советийн депутаталла харжа кандидаташ оттабаьб хоржамех долча законашца оттаяьча ханашка харжархой вІашагІбетталу депутаталла харжа оттабаьча кандидаташца. Хоржамашта хьалхарча собранешка дакъа лоацараша депутаташта наказаш тел, экономика эргаякхара, бахача наха деча гІулакхашца ювзаенна йолча предприятейн организацейн болх тоабара тІаерзаь дукха предложенеш тел. Уж еррига а теркалъеши кхоачашъяра чакхдоахаш гІулакхаш да.

Харжархой спискаш, хоржамех долча законашка хьежжа, массанена а йовзийта 3 феврале хьалъяьккхай. ХІана кхы гІа а нийсъеши лергІа йоахаши я харжархой спискаш. Кхаж тоссаргбола цІенна кийчъеш латт ерригача хоржамий участкаш.

Хоржамий кампани шерра кхидаш я моттигерча хелл... йоазон тІа, радио чук телевиденеи гІолла.

Цунца цхьана Лакхехьарча Совета Президиумо белгалдаьккхар, хоржамашта кийчо еча юкъагІа цхьацца йолча хана Малгобекски, Ленински, кхыча районашка кхоачамбоацараш долаш а моттигаш хинна хилар.

Цхьайолча культурносердалон учреждениеша тоъал хьинаре дакъа лацац хоржамашта кийчо еча, бахача наха юкъе нах ,духтІабахара бу болх чакхбоаккхача.

Ше тІаийцача соцамца Президиумо халкъа депутатий городскойн районнин Советий исполнительни комитеташкара, республика министерствайн ведомствайн кулгалхошкара хьадийхар хоржамашта кийчо еча нийсденна кхоачамбоацараш дІадахара а организационни политически лакхача боараме уж чакхдахара а данза дарг мел доацар делга.

Президиумо дукха кхыдола дешаш а дийцар, цу даьнъе республике жилищни законодательство тедхадаь моттигаш хиларах, моттигерча Совета депутат юхаваккхара порядка хьакъехьарча Закона юкъе хувцамаш дахар дарави а долаш. Соцамаш тІаийцаш дукха бераш долча нанашта совгІаташ далара хьакъехьа.

Дог раьза долаш

19 АПРЕЛЕ — Ерригсоюзни коммунистически СУББОТНИК

«Наурский» совхоза механизатораша, номсаш, хьайбаш лела дераша дош денниад кходаьча доагорах, кхыча материалех пайда а эцаш 19 апреле — коммунистически субботник долча дийнахьа — балха нормаш тІеххоачашъеш къахьега.

Цу дийнахьа кхашка, ферме, кхыча производствени участкашка дергдолча болхашта юкъе дакъа лацара тІахьехаш кхайкарл даьд совхоза парткомо. Алпатово яхача юртарча учреждениешкн, дешара заведенешка, бахача наха га.

Субботнике 1500 сома маьха балхаш делерхІ. Из дерригa ахча иттлагІча пятилетка фонде дІачудала дог раьза долаш соцам баьб совхоза къахьегамхоша.

Х. МАГОМЕТОВ.

Штаб вІашагІъеллай

19 апреле шоаш дергдолчех лаьца дагабоалаш хиннай Ташкалински технологически транспорта управлене коллектив. Цул тІехьагІа цу гІулакхна аша кийчо яран субботник дика чакхдаккхарах лаьрххІа штаб вІашагІъеллай укхаза.

«ЦІеча шоаттдийнахьа» дакъа лоацаш хургва управленера бархІ біаь гаргга саг, царех 580 саго шоай балха моттигашка къахьегаргда.

Біаь гаргга волча водитело цу дийнахьа болх бергби кхолаь довгор дІа а дохийташ. ХІаьта беррига цу дийнахьа цар дІа-юха баькхьа лаьрхІа мукь 1300 тонна я.

Цул совгІа, 12 автомобили ялх трактори тоас, 15 тонна тиша аьшк гулде дага ба уж.

Иштта къахьийга дьыккхача ахчах шиъ ахи эзар сом пятилетка фонден 400 сом машара фонден дІачулургда.

С. ШАБИЕВ.

25 эзар сома маьха

Москвичий инициатива чІоагІа къоабалъяь хьаллаьцача «Промавтоматика» НПО Грозненски опытни завода берригача болхлоша, инженерно - технически болхлоша. гІуланхерча наха дош деннад Ерригсоюзни коммунистически субботник хула ди хьинареча къахьегамца белгалданкха. Ленински коммунистически субботнике дакъа лоацаш хургва эзар гаргга саг. царех 350 саг шоай массаларгІа балха моттигашка къахьегаш хургва. Царех дуккхачар дош деннад денна йола норма 150—200 процент кхоачашъе.

Къахьегама цІей долча дийнахьа завода коллективо арахецаргья 25 эзар сома маьха товарни продукци. Цох дикна дакъа паччахьалкхен дикала Знак йолаши вож мел яр цхьоалагІча сортаяя хургья. Коммунистически субботник долча дийнахьа шоаш даьккха 2400—2500 сом алани иттлагІча пятилетка фонда юкъедахьа лаьрхІад завода болхлоша.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

Партийни хроника

ХОРЖАМАШТА ЛЕРТТӀА КИЙЧО Е

Хоржамаш хула ди гарга гӀертад. Цудуьва цу лоархӀамеча политически кампанена еш йоли кийчо шерагӀа яржаш латт. Уьш деношка «Грознефтеоргсинтез» объединене партком хьоькаш хинай «РСФСР, НГӀАССР Лакхехьарча Советашка, халкъа депутатий моттигерча Советашка деча хоржамашта кийчо яра производственни-товарни конторан автотранспортни конторан партийни организацеша коллективашкен нах бахачен беча организаторски политически балхах» яхача дешаге.

Заседане тӀийцича соцам тӀа белгалдаьккхар, хоржамашта накъадолхаш ПТК-ан АТК-ан партийни организацеша болггала болх баь хилар шоай коллективашкя а нах бахача кварталашка а.

Ишта, ПТК партиомо хьалххе йийца а йийца лаьрхӀа мероприятеш тӀийцар, цехови парторганизацей секретараща кхоза совещанеш чакхъяьхай. Агитпункт чел эшачунца кийчъяран агитатораш шерра болх беш хилийтарах йоаххо яьй. Бакъда, социалистически яхь вӀаштӀехьйоаккхилга кхы а тоаделга, из планашк декхараш тӀехкхоачашдара тӀаерзаелга хьадийхар ПТК партиомагара.

Хоржамашта кийчо еча юкъа шийтара дукха ледарлонаш гойтей АТК партбюрос. Агитпункт чура а тӀера а йоаггӀача тайпара кийчъяра, агитатораш лерттӀа дежурство леляешн агитмассови болх беш хулга Ӏалашдара доагӀар дьадац.

Уж кхоачамбоацараш сиха дӀадоахилга, хоржамашта хетабаь беш бола беррига болх наькха политически къахьегамен хьинар айдара тӀаберзабелга хьадийхар ПТК, АТК партийни организацешкара объединене партиомо.

●

ДЕ ДЕЗАР БЕЛГАЛДАЬД

«Владимир Ильич Ленин ваь бӀаь итт шу дизара хьакъехьара» КПСС ЦК соцам арабаьнна дукха ха ялалехьа из кхоачашбаре организационни агитационно-пропагандистски мероприятей план отта а яь чӀоагӀъьй парте МагӀалбика горкома бюрос. Цар тӀа лаьрхӀад баьчча юбилей сийна шерра социалистически яхь йоарже, цу хьакъехьа керда болачаш дӀадоладьрий, доккхий социалистически декхараш тӀайицарий гӀулакхаш хьаллаца, цу датана накъаболхаш толамаш даьхараш морально а материально а белгалбаха.

Юкхьанцарча партийни организацеша, «Знание» яхача общества городской организаце къахьегама коллективашкен нах бахачен шерра болх баьб цу соцама чулоацами лоархӀами дӀабовзийташ. ХӀаьта укх деношка хоржамашта кийчо яра болх бюржабаьча агитаторий, политинформаторий, лекторий, докладчикий тематикана юкъе нӀоинга яц В. И. Ленинах, Коммунистически партех, ленински идеяш котъяларах йоли беседиш, лекцеш.

Безаме хеташ даькъа лоац наха парте, тӀема, къахьегама ветеранаща хулача вӀашагӀкхетарашка. Цар дувц Советски Ӏаьдал доаккхаш, из лорадеш, дегӀаенача социализма пачхаьалкхе хьаеш шоаш хьийтача къах. Ленина авкхеташ вай мехка леррагӀа кхоачашдеш хиларах.

17 апреле района сррнгача коллективашка «Ленина гӀулакх дахаш котдувлаш» даьнна общественно-политически чтенеш чакхйоахарьна.

Баьчча юбилейна еш йола кийчо ди тӀехьа шерагӀа ярхаш латт.

●

ГОЙТАРА АГИТАЦИ ТОАЕ

«Красный молот» заводa партиома заседане гойтара агитаца вӀаштӀехьъаккхара даькъе шоаш дещ долчох лаьца хоамаш деш хийнай №№ 3, 7, 12 йоача цехий партийни бюрош.

1980 шера а ерригача пятилетка а заданеш ханал хьалха кхоачашъяра, 24 феврале хургдолча хоржамашта, В. И. Ленин ваь 110 шу дизара, фашистски Германия эшаяь 35 шу дизара даха ма доагӀара накъадахара къахьегамхой оардагӀбахара, хьалхалаттача болхлоштн, хьехамчашта карагӀдьинараш шерра дӀадовзийтара, ледара къахьетарашта Ӏоткъам бара тӀадерзадаь да № 7 йолча цехера лозунгаш, плакаташ, трансляранташ.

Из ала йиш яц №№ 3, 12 йолча цехашка латтача гӀулакхех. Социалистически яхьа экранаш, тӀайица декхараш, пенгазеташ хан-ханнахьа кийчдац уххаз. № 3 йолча цехера цӀе уголок мебель йоацаш а гойтара агитацеца кийчъяна а я.

Партиомо хьадийхар цу пехий партбюрошкара из дош хан-ханнахьа шоай заседанешка, собранешка дукхагӀа дувцилга, ерригa гойтара агитаци хьалхашка латта декхараш кхоачашдара къахьегамхой тӀехьехаш хила езилга, хӀаьта гойтара агитацена йолча заводской советагара — на гӀулакх вӀаштӀехьдаккхара дукхагӀа тӀахьожам лоаттабелга.

●

ДОККХИ ДЕКХАРАШ ТӀАИЙЦАД

«Автоспецоборудова н и е» яхача опытно-экспериментальни заводе механически участка партийни группа эгара йоккхагӀчарех я. Цунна вӀашта диъ шера керте латт хьинар дола коммунист М. М. Гацаев. Укхазара беррига коммунисташ В. И. Ленин ваь бӀаь итт шу дизара сийна социалистически декхараш тӀа а йийца къахьегаш ба.

Из деррига ларде а йийца дукха ха йоацаш завода партиома заседане «ТӀехьабусараш боацаш бе болх» яхача боламагӀа яхь вӀаштӀехьйоаккхача цу партгруппа лоархӀам кхы а айбарах дола дош дийцар. ДукхагӀболчи коммунистащ кьчарна хьокхам телаш къахьегилга, шоашкара дика почнаш гойтилга белгалдаьккха ца Ӏеш, кастта хургдолча хоржамашта В. И. Ленин ваь 110 шу дизаран накъадолхаш беррнгача мугӀарерча болхлой, къаьстта а коммунистий дошна кхы а айделга хьадийхар цига тӀайицача соцамо.

●

ЦӀАГӀАРА ЛЕКТОРЕШ

Гудермесски районе болх беш я 250 цӀагӀара лектори. ДӀадахача шера шоай влияненца итт эзар гаргга саг чу а лоацаш бӀаьш лекцеш йийшай цар бахача нахи юкъе.

ЦӀагӀарча лекторешка дикъа лоацараш керттерча даькъе ха яха нахи цӀен-ноапойн ба, эшта аьлча, дика могаш ца хиларца е бераш дукха хиларца культурно-сердалои учрежденешка, кинотеатрашка безам мел эттача хана баха йиш йоаца нах.

Цудукъа цар дог ца аккхаш безаме ла а дувгӀ, шоашта дагадоахка тайп-тайпара хаттараш а ду педучилища преподаватель Ковальковский Борис Тимофеевич санна бола лектораш баьккача. Цун балха опыт вӀашагӀтехай, из Ӏомалра дукхаза а кхычарна могаль парте Гудермесски горкомо. Наха дика кхетадеш чулоацам болаш хул лектораша ин. А. Ю. Гераелиева, Р. О. Радуева, К. Ч. Умарова, Т. Г. Дубовские, дукхача кхычар деш дола къамаьлаш а. ХӀанз цар дувц советски хоржамий системах, хоржамашкара хоржамашка кхоачаш даьхача толамех В. И. Ленин ваь 110 шу дизара юбилеях, кхыдарех.

КХОЕ БАЛХА ХА

ЭКОНОМИЧЕСКИ ОБЗОР

Нохч-ГӀалгӀайчен къахьегамхоша 1980 шера — итталагӀча пятилетка тӀехххьарча шера доккхий социалистически декхараш тӀайийцад.

Хаддаза къахьегамен общественни хьинар айдара, къахьегама овсарле лакхъяра, Ӏилман технически прогресса карагӀдийнараш юкъе а кхухьаш производствана интенсификаци сихъяра, дикагӀйола опыт балха юкъекхувлара, боалама механизма планировани эргзаякхара, производства кхоачамех биззагӀа пайда эцара чотах промышленноста болхлоша лаьрхӀад итталагӀча пятилетка тӀехххьарча шера промышленни продукци маькхала яккхара план ханал хьалха — 1980 шера 29 декабре кхоачашъе.

В. И. Ленин ваь 110 шу дузача цӀен сийна товарни продукци арахецара укх шера биъ бетта план ханал хьалха кхоачашъе дош деннад. ПлангӀа лаьрхӀачул совгӀа арахица лерхӀ кхо миллион сома маьха товарни продукци. Цу денга кхачалехьа 25 эзар болхлочо лаьрхӀад пятилетка задани кхоачашъе.

Къахьегама овсарле лакхъяра шера задани тӀехкхоачаш а еш, планал совгӀа ерригa арахецача промышленни продукцех 90 процент яр из лакхъяра чотах арахеца дош деннад. Къахьегама овсарле лакхъяре, инженерно-технически болхлошка шоай творчески планаш кхоачашъяйтара кийч а яь производствана юкъейоалае лерхӀ 3400 комплексни план.

Производственни фондех пайда оцилга тоаде, технологически оборудованега биззача кизаца болх байта, станочни парка сменноста коэффициент дукхагӀа а хулийташ 1,4 кхачийта, 54 тайпара керда продукци арахеца йоаве, 59 тайпарча наделена пачхьалкхен динала Знак хьожайита, ерригa арахецача продукцех лакхерча категорех яр 27 процентага кхачийта декхараш тӀайицад промышленноста къахьегамхоша.

Доккхий декхараш тӀайицад юрташкарча къахьегамхоша, гӀишлошъета организацейн транспортен болхлоша.

Оттаьь планаш тӀайица доккхи социалистически декхараши толамца кхоачашдара де дезар да къахьегам дика вӀаштӀехьбаккхар, кердача шера хьалхарча деношке а дена боагӀача боаремагӀа болх бар. Боккхача лоархӀаме гӀулакх да чӀоагӀа уйла тӀа а яхийта дикагӀйолча коллективай маькерча опытах бокъонца пайда ийбар. Производства эффективность, продукце дикал лакхъяра долча дешай, кхом барен хьурмат дарен, керттерча фондаша луш бола пайда дукхагӀа хилийтара дукхагӀа терко яр. Производство дегӀаккхувлара йола йоккхий торонаш я кхетамца, Ӏилман ларда тӀа къахьегам вӀаштӀехьбаккхар. Цӏенхаштта къоъсам лоаттабе беза къахьегама дисциплина чӀоагӀъяре, балха ха зехьа ца йоайтара; хаддаза терко е еаш гӀулакх да болхлой балхан тӀера хувцалулга кӀезигдар.

Чакхбаьннаб январь бутт — пачхьалкхен планаши тӀайица декхараши кхоачашдара лоаттабеча къовсама хьалхара мул. Ӏан хьалашка болх белга дукхача коллективашта массаза а хиннад халагӀен балха тӀа Ӏаткъаши дола гӀулакх, из шитта дале а. 1980 шера январь бетта производственни хьоркамаш дика да. Ерригa республика хьалийцача промышленни продукци маькхала яккхара январь бетта план 100,8 процент кхоачашъяьй, планал совгӀа арахийцад цхьа миллион гарггача сома маькха промышленни продукци. 1979 шера январь бетта арахецаш хинначул 2 процент гаргга дукхагӀа хилар укх шера январь бетта арахийца промышленни продукци, хӀаьта къахьегама овсарле соахка январь бетта хинначул 2,8 процент лакхъелар, цо къаьтта хьахьокх тӀа мел кхийтта продукци къахьегама овсарле лакхъяра чотах тӀаккхийтта хилар. Цхьабакъда, 1980 шера хьалхарча бетта итогаша къаьтта хьахьокх, хьалха дӀанхача хана а санна, цхьатаррарча хьалашка болх беча коллективай хьоккамаш бе-бе хилар, дукхача коллективаша хьинаре къахьийгадац. Халкъа боахамa хьашташ кхоачашдара долча производства кхоачамех хӀанз а бизза пайда эцац, халахете а, хӀанз а республике йолаш я тӀехьаюсаш йола предприятеш.

Предприятей производственни коллективай керттера декхари чӀоагӀа йоакхо е езаш дари да дукхагӀа товарни продукци арахецилга. Даькенна мехкдаьтта, газ, электроэнерги, мехкдаьтта сийрда продукташ, машинаш, оборудовани, гӀишлой материалаш, халкъа эша дукха товараш дукхагӀа дӀадалар. 1980 шера январь бетта соахка цу юкъа даьккхачул дукхагӀа даьккхад мехкдаьтта, электроэнерги, мехкдаьтта сийрда продукташ, мехкдаьтта аппаратура, мебель, этта кирпичк. тӀехнахьа дувхаду пазата барзкъаш, халкъа эшен культурно-бытовой гӀулакхаштта лаьрхӀая кхы дукха товараш. Из дувцилга а йоацаш, дика гӀулакх да. Цхьабакъда, планагӀа лаьрхӀачул дукха кӀезигагӀа мехкага дӀахтаьчай лерх хьоня хьу, вӀашагӀхетта аьшкбетони конструкцеши деталаши, цемент, тийта баракъаш, телата йоӀз гӀирс, консерваш. Шин предприяте — цементни завода, нерудни гӀишлой материалаш йоахачен чакхйоахачен Карабулакски завода коллективаша кхоачашъяьяьар продукци маькхала яккхара январь бетта програмна, хӀаьта къахьегама овсарле лакхъяра задани кхоачашъяьяр 19 предприяте.

Къахьегама овсарле лакхъяра план кхоачаш ца ярал совгӀа, цхьан болхлочоа лаьрхӀача 1979 шера январь бетта хиннaчул къахьегама овсарле лохъьяй «Консерваплодоовощ» объединене, Назрановски мельзаводе, Нохч-ГӀалгӀай гӀишлошъеча управлене аьшкабетона конструкцей заводе, кондитерски фабрике, кхы а цхьанолча предприятешка. Хоаш ма хилара, цу предприятей коллективаша декхараш тӀайицадар пятилетка тӀехххьарча шера хьалхарча деношке а дена хьинаре къахьега, хӀара бетте планаш толамца кхоачаши тӀехкхоачаши е, хӀаьта кулгалхоша, инженерно-технически болхлоша шоаш денна дош гӀулакхаца чӀоагӀдаьдац. Массанена а дика хоаш да хӀара дийнахьа, къаьстта а бетта дӀа ца луш йиса продукци, тӀадиса декхар юха меттаоттаде хала хургдолга. ХӀана аьлча кхоачашъе езаш хьалхашка латта планаш йоккхий я.

Январь бетта баьча балха итогаша хьахьокх цхьайолча предприятей коллективаша долаш долча кхоачамех геттара эсала пайда эцилга, балха юкъейоалаяьяц машинехи оборудованехи пайда эцилга, къахьегам вӀаштӀехьбоаккхилга тоадара тӀаерзаь организационно-технически мероприятеш.

Планаш кхоачашъяра къовсам лоаттабеча хана хӀара коллективе аьнсалу пишин халонаш, уж эшелга а тайп-тайпара лел, коллективаш тӀехьаюсилга дӀадаккхара деш хӀама а лоацаш, планаш кхоачаш ца яра доли бахьанаш шоай бехкагӀа дац яхаш бола кулгалхойн специалисташи кӀезига бац.

Дукхача предприятеш балха тӀа цӀенхаштарча кхоачамбоацарех цаӀ да къахьегама овсарле лоха хилар, дукха балха ха зехьа йоаеш хилар. 1979 шера республика ерригa промышленность хьалийцача, зехьа йоаеш йола ха 1978 шера йоаеш хиннaчул дикка кӀезигъелар. Администраце бокъо яларах балха ца боагӀаш цӀагӀа Ӏеш хилар, прогулаш яр, сменагӀа къахьегаш боацаш болхлой багӀаш хилар кӀезигъелар. Къахьегам кхетамца вӀаштӀехьбаккхара, зехьа йоаеш йола балха ха кӀезигъяра даькъе йоккха опыт Ӏоалье «Красный молот», «Пищемаш», «Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментальни, Грозненски ремонтно-механически, Карабулакски химически реагентий заводашка, Грозненски швейни производственни объединене, кхы дукхача предприятешка. Цудухьа цу предприятеша хӀара бетта толамца кхоачашъю шоай производственни програмаш, лакхъю къахьегама овсарле. Масала, цхьан болхлочоа лаьрхӀача 1979 шера арахеца продукця 1978 шера хиннaчул дукхагӀа хинай заводашка: «Красный молот» — 7 процент, «Пищемаш» — 11 процент, «Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментальни Грозненски ремонтно-механически заводашка — ялх-ялх процент, швейни производственни объединене — 8 процент.

Дукхача предприятешка къахьегам вӀаштӀехьбаккхар эргадаккхара холаш йолча торонех пайда эцилга, болхлой кадраш чӀоагӀъелга, зехьа йоаеш йола балха ха кӀезигъелга эсала лел.

Массаза а санна моттигаш нийсу къахьегам во вӀаштӀехьбоаккхаш, машинаши оборудовани болх ца беш сайца латташ, балха ха зехьа йоаеш, уж гӀулакхаш Ӏаткъь арахеца продукци дикагӀа хилийтара, юкъарча производства эффективность лакхъяра.

Дукха балха ха зехьа йоаеш моттигаш нийсъеннай гӀишлой материални промышленноста предприятешка — ерригача балха ханих 2,2 процент, хьу чакхйоахача промышленносте — 2 процент, кхачан промышленносте, хьоарх миши йоаккхар а тӀехьа лаьрхӀача — 1,8 процент.

Къаьстта дукха балха ха зехьа йоайнр 1979 шера Назрановски трикотажни фабрике, «Консерваплодоовощ» яхача производственни объединене, шекар доаккхача заводе, Грозненски дулха комбинате, кхы а цхьайолча предприятешка.

Дукха балха ха зехьа йоаш прогулаш ярах, тӀехьабувлаш болхлой балха хьаахарах, ханал хьалха уж балхара цӀаахарах. Яьча расчетаца хьахьокх, уж бахьанаш а долаш балха ха зехьа йоаярах промышленни предприятеша 1979 шера 38 эзар сагӀди а доадаь дӀа ца луш йиса продукци 3,1 миллион сома маьха хилар.

Республика ерригa промышленность хьалийцача 1979 шера прогул яьй 5701 саго е беррига къахьегаш барех цхьайтта процент бараша, хӀаьта хӀара прогульщина шера шоаза прогул а яьй.

Машинашъечен металлообработкан предприятешка дӀадахача шера прогулаш йир 971 болхлочо е берригача болхлоех 7,5 процент бараша, гӀишлой материални промышленносте 1495 болхлочо е 34,1 процент бараша, яйгача промышленносте 1330 болхлочо е 18,6 процент бараша.

Дукхача болхлоша прогулаш яьй Нохч-ГӀалгӀай гӀишлошъеча управленена чуйоагӀача Грозненски аьшкбетона конструкцей заводе 325 болхлочо е берригача болхлоех 47 процент бараша, Грозненски кога гӀирс беча фабрике 368 болхлочо е 47,8 процент бараша, Назрановски трикотажни фабрике 782 болхлочо е 85,6 процент бараша, «Чеченоингушстройматериалы» производственни объединене 701 саго е 44,6 процент болча болхлоша, «Терек» яхача мебельно-хьуи хӀамаш еча производственни объединене 287 болхлочо е беррига къахьегаш барех 51,9 процент бараша, нерудни гӀишлой материалаш йоахачен чакхйоахачен Карабулакски заводе прогул яьй 230 болхлочо е берригнех 93,9 процент бараша.

Къахьегам эсала вӀаштӀехьбаккхарах, дукха балха ха зехьа йоаярах доагӀачул дукхагӀа болхаш де дезаш хул къахьегаш бараш, салоӀача деношка а къахьега дезаш хул уж.

Белгалдаккха дезаш да республика промышленносте йоагӀача ханал дукхагӀа балхаш дайтар соахка 1978 шера даьрел 5,7 эзар сагӀа-сахьата дукхагӀа е цхьа процент.

Нохч-ГӀалгӀай гӀишлошъеча управленене чуйоагӀача Грозненски аьшкбетона конструкцей заводе 1979 шера хӀара болхлочо йоагӀача ханал дукхагӀа къахьийга ха 40 сахьат совгӀа хилар, Грозненски даьтта доаккхача заводе — 37 сахьат, шурий промышленноста производственни объединене — 34 сахьат, Назрановски трикотажни фабрике — 28 сахьат.

ЛоархӀамаша хьахьокхаш ма хиллара, зехьа йоаь ерригa балха ха дӀалаьрхӀача, 1979 шера республика ерригa промышленность хьалийцача болх ца беш хилар 418 болхло, цар мехка дӀа ца луш йиса продукця 12,4 миллион сома маьха я.

ХӀара производственни участке ма могга дикагӀа берригача кхоачамехи торонети пайда эцар, тӀехьаюса звеньяш хьалхалаттарашта тӀехьаккхар, планови заданеш хӀара дийнахьа толамца кхоачаши тӀехкхоачаши яр, болх дика вӀаштӀехьа а баькха къахьегама дисциплина чӀоагӀъяр, яхье хьалхалаттарий дикагӀйола опыти балха тӀа практически гучадаьнна толамагӀдаря шерра балха юкъекхуьлар хӀара производственни коллективана хӀанз кхы лоархӀамагӀа доацаш дола декхар да.

РЕСПУБЛИКА ПРОМЫШЛЕННОСТО 1980 ШЕРА ПЛАН КХОАЧАЩЪЯРА ХЬАКЪЕХЬАРА СВЕДЕНЕШ

Проценташ

	Продукци маькхала яккхар	Къахьегама овсарле лакхъяр
Ерригa республика хьалийцача	100,8	99,6
Ленина орден лелвеча «Грознефть» производственни объединени	100,9	98
Грозненски ремонтно-механически завод	100,3	103
Карабулакски химически реагентий завод	101	100,7
«Севкавнефтегазпереработка» яха производственни объединени	100,9	98
КӀоаргача лаьттан ченашкарча йовхалах пайда эцара йола Къилбаседа-Кавказа управлени	103	104
«Грознефтеоргсинтез» яха Грозненски производственни объединени	100,5	98
«Нефтехимзапчасть» яха Грозненски завод	100,0	102
«Красный молот» завод	100,2	100,0
«Оргтехника» Грозненски производственни объединене «Электроприбор» завод	101	100,0
«Промавтоматика» Ӏилман-производственни объединене завод	104	100,0
«Пищемаш» завод	100,0	102
ГӀ. Ахриева цӀерагӀа «Электроинструмент» завод	100,5	98
«Трансмаш» завод	100,7	99,0
Электромеханически завод	100,3	100,0
Гудермесски медиинструментий завод	103	101
Ацетонови завод	101	101
«Грозэнерго» районни энергетически управлени	100,0	100,8
«Терек» яха мебельно-хьуи хӀамаш ю Нохч-ГӀалгӀай производственни объединени	100,8	102
«Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментальни завод	102	100,0
Радиотехнически завод	100,0	100,0
Электроремонтни завод	100,0	100,0
Цементни завод	68	42
Грозненски аьшкабетона конструкцей завод	100,3	86
Ялата продуктай Нохч-ГӀалгӀай производственни управлени	113	102
Грозненски экспериментально-механически завод	100,9	100,0
«Сельхозтехника» яха республикански объединени	100,5	101
«Металлотара» завод.	100,8	100,7
Протезно-ортопедически предприяти	100,0	100,0
БӀарга са доацарий общество	100,0	100,5
Къорен меттаеш барий общество	100,9	118
Издательство, полиграфе, книжни торговле гӀулакхашта йола управлени	100,0	100,8
«Чеченингушпромстройматериалы» яха производственни объединени	100,1	100,4
Кхачан промышленноста министерство	104	100,8
Моттигерча промышленноста министерство	100,5	94
Нохч-ГӀалгӀай карьероуправлени	100,4	100,0
Грозненски ремонтно-механически предприяти	100,0	108
«Чечингсельстрой» треста аьшкабетона конструкцей завод	100,0	81
ГӀишлой индустрен гӀишлой материалий Аргунски комбинат	100,0	76
«Чечингушводстрой» гӀишлошъеча управлене Аргунски аьшкабетона наделей завод	102	108
«Чечингушводстрой» гӀишлошъеча управлене ремонтно-механически мастерской	100,0	99
Нерудни гӀишлой материалаш йоахен чакхйоахен Карабулакски завод	87	85
Хьуи боахама министерство	100,4	100,0
«Автоспецоборудование» яха опытно-экспериментальни завод	100,3	100,2
Мехкарьер	100,8	105
Назрановски трикотажни фабрика	101	98
Швейни производственни объединени	100,9	100,7
Грозненски кога гӀирс бу фабрики	102	111
Грозненски даьтта доаккха завод	107	106
Шекар доаккха завод	105	127
«Консерваплодоовощ» яха Нохч-ГӀалгӀай производственни аграрно-промышленно-торговни объединени	100,1	90
Дулха комбинат	112	103
Шурий промышленноста объединени	101	100,3
«Чеченингушвино» производственни объединени	100,5	100,8

НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ АССР СТАТУПРАВЛЕНИ.

ТАТАРСКИ АССР. Казане хьалъеш латт полиэтиленови турбаш арахеца завод. Цхьан шера цо арахецаргья итташ эзараш тонн турбаш. Предприяте продукци шерра дӀаухаргья халкъа боахама дукхача доакъошка — мелиоративни системаш, наха чуӀе цӀеноеш, промышленни объекташ хьалъеча, сантехнически коммуникацеш, водопроводаш йоххача.

Полиэтиленови турбаш дукхха совленаш йолаш я — мукх яац, йохкалац, транспортаца дӀа-юха кхахьа атта я — болата ярел вордӀазза яйгагӀа я уж.

Кердача заводе болх беш хургья ткъаьа пхийтта автоматически экструзиони линии. Предприяте болх берза отходаш йоацаш, кийя фонг бӀех а да деш.

СУРТА ТӀА: укх тайпара полиэтиленови турбаш арахецаш хургья керда предприяти. Хьахьокхача турба дозал — ткъаь итт килограмм. Из боарам бола болата турба шин бӀаьи итти килограмм еза хул.

Е. ЛОГВИНОВА сурт.

ТАСС фотохроника.

ДЕЗАЧА ДЕНОШТА ХЕТАЯЬ ЯХЬ

Письмой обзор

Укх деношка редакце ухача письмош тӀа дувц В. И. Ленин ваь 110 шу дузача цӀейна сийленца накъабахара, кастта хулача хоржамашта къахьегама совгӀат кийчдара яхье баьнначa къахьегамхоша доахача производственни толамех. Хьехархочо М. Гадиева ше яздьа наькъата тӀа дувц «Промавтоматика» НПО Грозненски опытни завода механически участка коллективо диъ шера пятилетка кхоачашъярах. Социалистически яхье хаддаза хьалха а латташ, хьинаре къахьегарца укхаза белгалбаьнна ба бригадираш Ю. П. Степанов, В. В. Вехлянцев, токарь Н. Г. Каменева, фрезеровщик А. Н. Юртаев, кхы дукхахабараш а.

Шийн корреспонденце тӀа тха штате воацача корреспондента Я. Цуева дувц къахьегаме белгалбаьннача дикача нахах. Царех цаӀ ва Ермоловски ДОК-а станочник Джамалдинов НурӀаьла. Ше дика производственник хьехамча хилар дӀахьекхад цо. Шийн профессех цо кийчбаь итташ станочникаш ба укхаза хьинаре къахьегаш. Царех ба станочникаш Истамулова ПаьтӀамат, Гераева Манаша, Тушаева Тамара, кхыбараш. НурӀаьла коммунистически къахьегама ударник ва, комбината сийлен Укга тӀа хьалтеха доад цун портрет, предприяте сийлен книжка тӀа дӀаязъьй цун цӀи.

Уж санна бараш кхы а дукха ба комбинате, яхаш язду цо дӀахо. Царех цаӀ ва машинист Арсантериев Сайпуллаз. Цуница цхьана укхаза болх беш я Сайпуллай сесаг Нура, цун воӀ Мовлдин Лемен. ВоӀ, Хьаьнала къахьегаш хиларца массане сий деш а ба уж.

Ермоловски ДОК-е дика йовзаш дукханеша чӀоагӀа лоархӀаш я гӀишлонхо Дутаева Малика. ХӀара шера планш тӀайица декхараши тӀехкхоачашдеш хьайоагӀа из. Шоай новкъоста санна хьинаре къа а хьегаш яхье хьалха латташ ба гӀишлонхой Гигаева РаӀхьант, Малиева Зулгаш, Муртазова Малика, кхыбараш. Уж санна бараш итташ бӀаьш ба комбинате. Цар лакха лоаттаду предприяте коллективна сий.

«ДикагӀчарна — техника» яхаш корта а болаш я Нохч-ГӀалгӀай химически завода снабжени сбытен отдела начальника заместитела Х. Берсанукаева язъяь зарисовка. Цу тӀа дувц заводе дикагӀволча шоферах Ахтаев Шамсудинах.

Дукха ха йоацаш «ГАЗ-53» яха керда автомашина кхаьчар заводе. Из хьанга лургья яхаш дукха уйла яхар предприяте кулгалхоша. Из хьожайир Ш. Ахтаевга. Къахьегамга хьежжа ду сий а.

Нестеровски станице вахача Балаевх язду тхога шийн корреспонденце тӀа тха штате воацача корреспондента С. Кораблинова. Уж хьаьнала къахьегаш ба. Царех цаӀ ва дукха ха йоацаш башха-дика производственник хиларах тарра Сунженски АТП кулгалхоша «ПАЗ-672» яха автобус хьожаь вола Балаев Мухьмад. Шоферий курсаш чакхъьяхачул тӀехьагӀа Сунженски районерча «Путь к коммунизму» яхача совхозе дика болх беш хиларца белгалваьлар из. Советски Эскаре вахача цига а ишта дика гӀулакх дарах шоаза аргӀанна йоаца отпуск а енна цӀаваьта хилар из.

Эскаре гӀулакх даь а ваьна цӀаьвеча шофера квалификаци лакхъяра курсаш чакх а яьха Сунженски АТП вахтови автобуса тӀа балха вола Мухьмад, цул тӀехьагӀа маршрутни автобуса тӀа хьожаву из. ДӀадахача шера план тӀехкхоачашъярах цунна кьожайир ахчан премеш, кхойтталагӀа дола алапя.

«Мартенашта — тиша аьшк» яхаш корта а болаш я «Старогрознефть» НГДУ танелажника А. Тищенкое язъяь корреспонденци. Цу тӀа дувц Старогрозненски бурув тохара балхий управлене бурувдеттараша тиша аьшк гул а деш из дӀадаларах. Бурувдеттараша хьагул а даь «Вторчермета» складашка дӀаделар 1250 тонна тиша аьшк е планагӀа лаьрхӀачул итт тонна дукхагӀа.

Тиша аьшк гулдеча къаьстта дика болх барца белгалъьйна я Ленина орден лелаю С. Л. Мартынов керте латтача вышкомонтажни цеха коллективи В. М. Борисова кулгалдеча производственни гӀулакхаш деча база коллективи.

ДӀадахача шера «СССР кердача Конституце цӀей дездеча денга кхачалехьа пятилетка диъ шера план кхоачаш а яь», шоай производственни хьоккамаш тӀа-тӀа тоадеш къахьегаш Грозненски УБР бурувдеттараш хиларах хоам бу цу управлене воккхагӀволча инженера Д. Габаева. ХӀара балха ди хьинареча къахьегамца белгал а доаккхаш, пятилетка тӀехххьарча шера болх беш йола бригадаш дукха я укхаза. Царех я буровой начальникаш Гадаев, Булганов, Базылегский, Мау, кхыбараш керте латта коллективаш. ДӀадахача шера бӀаьш эзараш сомаш пайда бир цар пачхьалкхена.

А. Г. Шулкина методагӀа къахьегаш бола УБР бурувдеттараш дог тийша ба В. И. Ленин ваь 110 шу дузача цӀея сийна шоаш тӀайица декхараш толамца кхоачашдергхиларах.

ИтталагӀа пятилетка ханал хьалха кхоачашъяра республикерча мехкдаьттахоша лоаттабеча къовсамах, цар доахача къахьегама толамех дувц шийн корреспонденце тӀа «Грознефть» объединене НИС-а социалистически яхьа отдела йоккхагӀйолча инженера А. Ладика.

Производственни процессашта автоматизаци механизаци яра тӀадерзадаь а дукха балхаш даь хиларах дувц автора. «Грознефть» объединени ерригa хьалийцача дукхьала дӀадахача шера болх бе йолаллийтай «Спутник» яха автоматизировании групповой замерни 11 установка, «Турбоквант» яха товарни мехкдаьттана учет лелаю узел. Керда техникех дикагӀйола технологи балха юкъейоаларах баьнна пайда кхо миллион сом хилар.

Мехкдаьттахошта юкъера социалистически яхь дика вӀаштӀехьъьккха хиларах а дувц А. Ладика. «Професех дикагӀвар», «ДикагӀвола мастер», «ДикагӀвола хьехамча» яха цӀи яккхара шерра социалистически яхь а йоаржаь тӀагӀертта къовсам лоаттабеш ва 9290 болхло, ше-шийн творчески планагӀа къахьегаш ва кхо эзар инженерно-технически болхло. Яхье баьннарех 80 болхлочо пятилетка диълагӀа шу чакхдалалехьа рапорт делар пхе шера план кхоачашъярах.

№ 4 ЙОЛА «АГИТАТОРА БЛОКНОТ»

«Хабаршкара — гӀулакхашка!» — цу редакционни статьяца дӀайолалу КПСС Нохч-ГӀалгӀай обкоми пропаганди агитацен отдела «Агитатора блокнота» аргӀанара 4-гӀа номер. Цу тӀа дувц вай мохк 1979 шера экономически социальни дегӀабоалабара Пачхьалкхен план кхоачашъяра итогех, вай республикерча къахьегамхоша пятилетка тӀехххьарча шера белгалдаьча мулех, декхараш оттаду социалистически яхь йоаржаяра.

Дукха материалаш я «Деза денош» яхача рубрикана кӀал кепатеха. Советски Эскарех ТӀема-Форда Флотен 62 шу дизара хеталь я НГӀАССР военни комиссариата политотдела болхлочун Е. Помазуева «Сийлахь-боккхача Октябра карагӀдаьнараш лорадеш ха тӀа латт» яха статья, дунен халкъашта юкъерча кхалнаьха Денна — 8 марта хеталь халкъа тӀахьожама республикански Комитета председатела Р. Саламовий «ЦӀей даькъала хилда шун, дезв подругаш!» яха статья.

Блокнота тӀа кепатох исторически Ӏилмай кандидата Г. Ерещенко «В. И. Ленина мехкдаьттахой яь йоакхо» яха статья.

«Агитаци яра практика» яхача разделе — «Гвардейский» совхоза парторганизаце агитатора М. П. Кирноса хьайбаш леладерашта юкъе беча балхах йола Ф. Иванова «Ферме еш йола беседа» яха корреспонденци.

Йийшачун терком тӀагӀоргболаш я «Шура дукхагӀа яккхарга бодача наькъа тӀа» яха Шелковской района В. И. Ленина цӀерагӀча колхоза хьалха латтача дояркана Л. А. Ибрагимовага хеталь листовка арахецарах йола информаци а «Хьайбаш лелядерий радио ди» а.

Дунен халкъашта юкъерча гӀулакхий темах йола «Империализмо леладу кхераме гӀулакхаш» яха Ю. Глухова статья я кепатохаш.

КОММУНИСТИЙИ ПАРТЕ БОАЦАРИЙИ ЙОХАРГЙОАЦА БЛОК

XVII ХОРЖАЧА ХАЛКЪА ДЕПУТАТИЙ ГРОЗНЕНСКИ ГОРОДСКОЙ СОВЕТА ДЕПУТАТАЛЛА ХАРЖА

ОТТАБАЬЧА КАНДИДАТАШТА РЕГИСТРАЦИ ЯРАХ БОЛА ХОАМ

(Кхестедоалар. Доладур 9-чеи 12-чеи феврале араяьннача номераш тӀа).

Умарова Шамса Исаевна, 1954 шера яь, КПСС член, Къилбаседа - Кавказски машиннаькъа Грозненски отделене ОРС-а № 1 йолча тика йоккхагӀйола продавец. Цу предприяте болхлой, инженерно - техническм балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 270 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Жучков Игорь Александрович, 1954 шера ваь, ВЛКСМ член, Къилбаседа-Кавказски машиннаькъа Грозненски локомотивни депо машинист. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 271 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Героев Хьадиса Юсаи, 1938 шера ваь. КПСС член. КПСС Грозненски горкома шоллагӀа секретарь. Къилбаседа - Кавказски машиннаькъа сигнализаци бувзамеи Грозненски дистанце болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 272 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Берсанов Лема Альятович, 1939 шера ваь, КПСС член, Нохч - ГӀалгӀай химзавода аппаратчик. Цу предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 273 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Дадашев Зелимхан Элиевич, 1949 шера ваь, парте воаца, Къилбаседа - Кавказски машиннаькъа Грозненски отделене наькъа дистанцо мовкхаш тӀадоттея Ӏодоахея балхий грузчик. Цу предприято болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 274 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Коновалов Борис Павлович, 1931 шера ваь, КПСС член, КПСС горкома отдели заведующи. «Чечингобувьбыт» объединене болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 275 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Шуаипов Абдулла Ваудинович, 1932 шера ваь, КПСС член, материально - технически снабжене НГӀАССР Госкомитета председатель. Цу комитета болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 276 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Проценко Виктор Филиппович, 1936 шера ваь, КПСС член, СКТБ П. Г. экспериментальни отдела фрезеровщик. Цу предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 277 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Сабиров Якуб Адамович, 1943 шера ваь, КПСС член, халкъа депутатий Грозненски городской Совета исполкома организационни - инструкторски отдела заведующи. Экспериментально - механически завода болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 278 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Илюхина Любовь Александровна, 1935 шера яь, парте йоаца, «СевКавгипроводхоз» группа кулгалхо. «СевКавгипроводхоз» института Нохч - ГӀалгӀай филиала болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 279 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Баранов Вячеслав Юрьевич, 1954 шера ваь. ВЛКСМ член, Грозненски ремонтно-механически завода механосборочни участка газоэлектросварщик. Цу завода болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 280 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Астамирова Залпа Алиевна, 1957 шера яь, ВЛКСМ член, № 2 йолча мебельни филиала станочница. «Терек» яхача Нохч - ГӀалгӀай мебельно - хьу чакхйоахача производственни объединене болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 281 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Кудуэов Абукара Султан, 1952 шера ваь, ВЛКСМ член, водитель. «Грознефть» объединене технологически транспорта Ташкалински управлене болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 282 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Шамардин Владислав Михайлович, 1929 шера ваь, КПСС член, халкъа депутатий Грозненски городской Совета исполкома председатель, Грозненски ремонтно-механически завода болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 283 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Могушкова ӀабасаМоти, 1942 шера яь, парте йоаца, № 6 йолча поликлиника терапевтически отделене заведующи. Цу поликлиника болхлой, гӀулакхерча наькха коллективо № 284 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Ралубай Надежда Николаевна, 1959 шера яь, ВЛКСМ член, № 51 йолча тика продавец. «Старогрознефть» НГДУ ОРС-а болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 285 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Осипов Владимир Николаевич, 1943 шера ваь, парте воаца, Грозненски ремонтно-механически завода котельщик. Цу завода болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо оттаваь.

Мухортова Анастасия Никифоровна, 1925 шера яь. КПСС член, халкъа депутатий Старопромысловски районни Совета исполкома председатель. № 6 йолча городской больница болхлой, гӀулакхерча наькха коллективо № 287 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Азиева Тамара Ножаевна, 1954 шера яь, КПСС член. «Терек» яхача мебельно-хьу чакхйоахача объединене комплектаце участка мастер. Цу объединене болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 288 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Буцлева Антонина Константиновна, 1937 шера яь, парте йоаца, фрезеровщица. Промысловни геофизика специальни конструкторско-технологически бюро болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 289 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Носенко Валентин Степанович, 1942 шера ваь, КПСС член, КПСС Грозненски горкома отдела заведующи. Транспортни машиностроене завода болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 290 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Негинский Леонид Моисеевич, 1935 шера ваь, КПСС член, экспериментально - механически завода директор. Цу завода болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 291 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Ахмадов Зилаудин Ахмадович, 1934 шера ваь, КПСС член, КПСС Нохч - ГӀалгӀай обкома отдела заведующи. «Старогрознефть» мехкадьтеи гази йоахача управлене ОРС-а болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 292 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Недельнова Любовь Леонидовна, 1937 шера яь, КПСС член, КПСС Старопромысловски райкома секретарь. НГӀАССР Госкомсельхозтехника болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 293 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Шмырёва Елена Николаевна, 1958 шера яь, ВЛКСМ член, отдела механик. «Оргтехника» производственни объединене болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 294 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Кадимагомаев Деви, 1934 шера ваь, КПСС член, болхло. № 1572 йолча автоколонна болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 295 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Ермолаева Татьяна Николаевна, 1958 шера яь, ВЛКСМ член, станочница. «Терек» яхача мебельно-хьу чакхйоахача производственни объединене болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 296 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Садулаев Сайд-Мухмет Абуезитович, 1956 шера ваь, ВЛКСМ член, газорезчикий бригадир. «Вторчермет» Нохч - ГӀалгӀай республиканский предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 297 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Бравченко Вера Ивановна, 1950 шера яь, парте йоаца, лаборантка. «Грознефтегаз» мехкадьтагазови управлене болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 298 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Арсунаев Умар Асламбекович, 1942 шера ваь, КПСС член, «Чечингсельстрой» треста управляюще. Цу управлене болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 299 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Поселова Екатерина Васильевна, 1947 шера яь, парте йоаца, болхло. Грозненски ремонтно-механически завода болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 300 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Дятлов Алексей Тихонович, 1925 шера ваь, КПСС член, КПСС Нохч-ГӀалгӀай обкома отдела заведующи. «Оргтехника» производственни объединене болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 301 йолча хоржамий округе гӀолла отта[illegible]

Хошханов Ахмед Лом-Алиевич, 1954 шера ваь, КПСС член, водитель № 1737 йолча автоколонна болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 302 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Сапронов Игорь Александрович, 1918 шера ваь, КПСС член, грузовой автотранспорта Грозненски производственни объединене начальник. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 303 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Мустригова Яха Салмановна, 1952 шера яь. ВЛКСМ член, электросварщица. «Трансмаш» завода болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 304 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Лопатина Наталья Ивановна, 1950 шера яь, парте йоаца, комплектовщица. «Союзавтоматстром» Грозненски опытно-экспериментальни завода болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 305 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Магомадов Саид Магомадович, 1933 шера ваь, КПСС член, КПСС Старопромысловски райкома хьалхара секретарь. «Союзавтоматстрой» Грозненски опытно-экспериментальни завода болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 306 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Лайер Ирина Ивановна, 1954 шера яь, парте йоаца, сборочни цеха монтажник. Промысловни геофизика специальни конструкторско-технологически бюро болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 307 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Иващько Алексей Дмитриевич, 1932 шера ваь, КПСС член, «Чечено-ингушсбыт» объединене начальник. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 308 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Калайтанов Василий Дмитриевич, 1930 шера ваь, КПСС член, «Грозгоргаз» треста управляющи. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 309 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Кафарова Людмила Джалаловна, 1958 шера яь, ВЛКСМ член, «Чечингсельстрой» треста № 4 йолча управлене участка башенни крана машинист. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 310 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Сологуб Владимир Дмитриевич, 1925 шера ваь, КПСС член, халкъа депутатий Грозненски городской Совета исполкома отдела заведующи, № 1737 йолча автоколонна болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 311 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Журавская Татьяна Ивановна, 1954 шера яь, ВЛКСМ член, «Грозгоргаз» треста слесарь. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 312 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Алехин Анатолий Семенович, 1949 шера ваь, КПСС член, «Союзавтоматстром» Грозненски опытно-экспериментальни завода токарь. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 313 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Шерипов Сосламбек Заурбекович, 1932 шера ваь, КПСС член, «Грознефть» объединене УРС-а начальник. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 314 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Прохорова Валентина Степановна, 1935 шера яь, парте йоаца, оператор. «Грознефтегаз» управлене болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 315 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Меркулова Людмила Александровна, 1956 шера яь, ВЛКСМ член, «Оргтехника» Грозненски производственни объединене оператор. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 316 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Мкртичан Альберт Андрасович, 1940 шера ваь, КПСС член, «Оргтехника» Грозненски производственни объединене генеральни директор. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 317 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Бахмадова Субар Мадиевна, 1956 шера яь. ВЛКСМ член, Грозненски производственни швейни объединене швея-мотористка. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 318 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Кузнецова Галина Валентиновна, 1949 шера яь, парте йоаца; «Союзавтоматстром» Грозненски опытно-экспериментальни завода радиомонтажница. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 319 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Кунова Ираида Даниловна, 1937 шера яь, парте йоаца, «Старогрознефть» НГДУ тӀоаний давлене хьаллоттаеча цеха оператор. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 320 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Филипенко Агафья Игнатьевна, 1936 шера яь, парте йоаца, «Оргтехника» Грозненски производственни объединене технически тӀахьожама отдела контролер. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 321 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Торчинов Мурат Муратович, 1933 шера ваь, КПСС член, «Союзавтоматстром» Грозненски опытно-экспериментальни завода директор. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 322 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Степанова Татьяна Григорьевна, 1960 шера яь, парте йоаца «Оргтехника» Грозненски производственни объединене технически тӀахьожама отдела контролер. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 323 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Яндароев Махьмад-Гирей Ваха, 1955 шера ваь, КПСС член, бурув тохара балхий Старогрозненски управлене бурув деттар. Цу предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 324 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Кулик Людмила Александровна, 1959 шера яь ВЛКСМ член, «Оргтехника» Грозненски производственни объединене комплектовщица. Цу объединене болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 325 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Гребнева Татьяна Ефимовна, 1939 шера яь, парте йоаца. Грозненски политехнически техникума преподаватель. Цу техникума болхлой, гӀулакхерча наькха коллективо № 326 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Хачатуров Рафаэль Минасович, 1931 шера ваь, КПСС член, «Грознефть» производственни объединене керттера инженер. «Старогрознефть» НГДУ болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 327 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Висултанов Саид Дагаевич, 1946 шера ваь, КПСС член, бурув тохара балхий Старогрозненски управлене бурув деттар. Цу предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 328 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Тютюнникова Нина Васильевна, 1940 шера яь, парте йоаца, № 3 йолча маькха завода сменни мастер. Цу предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 329 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Торшхоев Супейма Мухьмад, 1936 шера ваь, КПСС член, НГӀАССР Министрий Советерча общественни кхачин управлене начальник. 3-ча городской больница болхлой, гӀулакхерча наькха коллективо № 330 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Дубинцева Надежда Григорьевна, 1923 шера яь, парте йоаца, оператор. «Старогрознефть» НГДУ ПДН-3 болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 331 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Тюрькина Любовь Васильевна, 1955 шера яь, ВЛКСМ член, мехкадьтта доахка оператор. «Старогрознефть» мехкадьттаи гази йоахача управлене мехкадьтта доахача цеха болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 332 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Фролов Виктор Николаевич, 1949 шера ваь, КПСС член, транспортни машинашеча завода мастер. Цу завода болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № [illegible] йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Вихлянцев Николай Иванович, 1940 шера ваь, КПСС член, КПСС Старопромысловски райкома секретарь. «СевКавгипроводхоз», института Нохч-ГӀалгӀай филиала болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 334 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Субботина Валентина Ивановна, 1949 шера яь, КПСС член, «Трансмаш» завода технически тӀахьожама отдела контролер. Цу завода болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 335 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Бабенко Татьяна Владимировна, 1953 шера яь, ВЛКСМ член, бурув тохара балхий Старогрозненски управлене оператор. Цу предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 336 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Мутадаев Майрбек Абдул-Мажидович, 1938 шера ваь, КПСС член, «Грозтрубопроводстрой» треста управляющи. Цу предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 337 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Глушкова Надежда Владимировна, 1958 шера яь, ВЛКСМ член, бурув тохара балхий Старогрозненски управлене оператор - коллектор. Цу предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 338 йолча хоржамий округе гӀолла от[illegible]

Лизункова Наталья Александровна, 1951 шера яь, ВЛКСМ член, «Старогрознефть» мехкадьттеи гази йоахача управлене ОРС-а болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 339 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Щербин Николай Александрович, 1939 шера ваь, КПСС член, «Грознефть», производственни объединене партийни комитета секретарь. Бурув тохара балхий Грозненски управлене болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 340 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Щирова Антонина Ивановна, 1930 шера яь, КПСС член, «Старогрознефть» НГДУ тӀоаний давлене хьаллоаттаеча цеха насосни станце машинист. Цу предприяте болхлой, инженерно-технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 341 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Гидаева Арубика Мухадиновна, 1953 шера яь, ВЛКСМ член, «Старогрознефть» НГДУ № 3 йолча мехкадьтта дӀаухийтача цеха оператор. Цу предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 342 йолча хоржамий округе гӀолла оттаяй.

Мальцагов Алексей Хасмагомедович, 1947 шера ваь, КПСС член, бурув тохара балхий Старогрозненски управлене бурувдеттар. Цу предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 343 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Лощухов Владимир Михайлович, 1929 шера ваь, КПСС член, «Грознефть» объединене технологически транспорта Старогрозненски управлене водитель. Цу предприяте болхлой, инженерно - технически балхахой, гӀулакхерча наькха коллективо № 344 йолча хоржамий округе гӀолла оттаваь.

Халкъа депутатий Грозненски городской Совете хоржамашта дара йола городской хоржамий комисси.

Дозанал дехьара

США. «Беррига бехк тӀерабаккха «уилмингтонски десяткана», «шарлотски тройкана!», «Мукъабовлийта США беррига политически лийца нах!» — цу тайпарча лозунгашца кийчъяь дукха нах юкъеболаш митинг йир Нью-Йорке американски общественносто. Из вӀашагӀъевлар яр расовни политически репрессешта духьала къовсам лоаттабу Къамах союз.

Митинге дакъа лоацараша безаме тӀакийцар американски неграй цхьатарра боккъонаш хилийтара тӀехьа майра къовсам лоаттабеш вола, «уилмингтонски десятка» кулгалхо В. Чейвис. Дукха ха йоаццаш американски дунен халкъаьнта юкъерчеи общественносто баьча Ӏотаьимах лаьца воаллачара мукъавалийтав из. Ӏаьдалаша мукъабовлийтаб «уилмингтонски десяткана» чубоагӀаш хиннараш, бакъда хьадага а лаьца царна суда процесс йолча хала баь цхьаккха бехк тӀерабаьккхабац.

СУРТА ТӀА: митинге къамаьл деш ва В. Чейвис.

В. БОРОДИНА сурт. ТАСС фотохроника.

Политически обозревателя заметкаш

Президента Картера кхераме никъ

Мехка чухь латтача хьалах йолча США президента послане арахьарча политически гӀулакхашта хетаяь раздел «Картера доктрина» аьнна цӀи а тилла хьалххе дениз чӀоаггӀа ювцаш яр пресо керда никъ кхайкабара хьисапе.

Нагахьа санна цу документага США керте латтача гӀозарий кхьча аьцешца кийса деш хьежача, цу сахьате мукӀарло де дезаргда, ювцаш йола выступлени цхьанна а кердача идеяца белгалйосаш ца хилара. Цул совгӀа, цо кӀезига хӀама тӀатох цул хьалхагӀа а дукхазза дийцараштен КӀайча ЦӀен хӀанзарча администраце практически деш латтараштен. Амма «Картера доктрина» лоархӀам кхьча хӀамах латт: из да шийн гегемонистически уйлаш кхоачашъяра Вашингтон арахьара политика тӀема низаца лелае дагахилара дола гуччахьара, шин тайпара кхетаде йиш йоацаш дола официальни мукӀарло.

«Кхо шу хьалха январь бетта се официально сай дакхараш кхоачашде волавелча дена, — заявлени ю президента послане арахьарча политически дакъа хьалхарча мугӀарашка, — дунен тӀара вай мехка лидирующи лоархӀаж чӀоагӀбара тӀадерзадаь леладаьд аз дерригагӀулакхаш...» ТӀакхха малагӀча тайпара? Цу хеттара дола жоп а нордоагӀа война цигга цу дешашта тӀехьарча массехк мугӀир тӀаро. Ерригача 80-ча шерашкарча приоритетех дувцаш, цо белгалдоах: «Цкъа-дале, укх тӀехьарча кхаь шера из деш хьадоаггӀача тайпара, совбоахаргба вай Америка тӀема низ воай союзникий доттагӀий низ». ДӀахо йоаржаю гера хьаделга сихдара программа, керда дуне тӀом кхоана болабалаза баргбоацаш сацна. Уж дерригатӀема дагари къамаьлиш деш, кхетидеш да, даим бувцаш ба «советски кхерам»; Советски Союзага доа а хьувш.

Ала тарлу, шеко яц, из а керда дац. Бакъ долаш да, Картер американски президента гӀинда тӀа Ӏохайча дениз. США тӀема бюджет цахаддаш а сихха а дегӀаухаш латт, дунен халкъашта юкъера декхараш дукхача даькъе лоархӀаш а дац. хӀаьта паччахьалкхенашта юкъера гӀулакхаш бокъолгахьа доахаш баь барт, цу даькъе СССР-ии США-ни юкъе баьр я болаш, хаьтта хӀама доацаш бохабу.

Цхьабакъда, шеко йоацаш да, США администраце политика тӀехьарча бетташка геттара унзара хулаш латташ хилар а. КъайлагӀа Ӏовш лаьттар, хӀанз къаьгга гучадаьннад. ХӀана геттара дица кхетадеш ца ювцараш дунен халкъашта юкъера къалаш чоалхаме дерзадеш, кхоккама разрядка процесс юхетташ йола моллагӀча тайпара къаьст-къаьста акцеш а йоацаш, цу процесса ларда ше юхвелгеи «йоккхача чхьоннаро» политикага шийга хьалха хинна «бокъонаш юхаккхоачийтилгеи» хилар. Цу тӀа а, цу тайпара йола политика чакхйоахя сферы принципага диллача планета моллагӀа точка хила йиш йолаш и да. Кхоачамболаш да, масала, США президента къаман кхерамален гӀулакхашта волча помошника З. Бжезинске из деча бесса, аз а воаш регион «стабильность йоаца кур ба», а «Советски Союза оагӀорахьара кхерам тӀалатташ» моттиг я, е США «вахара хьаштий» объект хулаш латт аьнна заявлени йича.

Сихбенна Ирана экономически блокада оттае гӀертарцей американски тӀема-форда низаш цун доалонашта юхе гул а даь Хомейне правительствана давлени ира акцеш а лелаеш тӀема низаца цу мехка гӀулакхашта юкъегӀортаргхилар гуччахьа дӀахайкадарцен цхьаьна. Тегеранера американски заложникаш лорабе беза яхаш бахьан а доахаш, гуттахьа ерригача регионе шийн тӀема-стратегически плацдармаш чӀоагӀъе а шерьа е гӀерташ л Картера администраци, из хӀама американски дипломатий гӀулакхи вӀалла де эшаш доаппашехьа а. Укхала гуш яраш КӀайча ЦӀено Иране совцабьача американски гражданий еча йовкхонцо вӀалла гӀулакх а доацаш йола, цу цӀен «геостратегически» претензешца юввзаенна йола кхы мотиваш я.

Афганистане халкъа-демократически революци хиннай. Амма цунна карагӀдаьннараш кхерам тӀаэттар (ала доаггӀача бесса аьлча, США-с а дакъа а доацаш). ТӀаккха Афганистана правительства, доаггӀаш долча документаш тӀа чӀоагӀъаьча дунен халкъашта юкъерча нормаехког-тӀортолга еш шийн советски лоалахочунтара гӀо дийхар. Шех хила йиш йолаш мичад из дуи шийн гӀулакх хилар. хӀаьта из доаш Советски Союзан Афганистанаи шинена юкъерча гӀулакхашка мара кхоачаш мичад. Амма Вашингтоне ниттте лерхӀац уж фахташ. Царна уж США «вахара» хьаштешта кхераме я аьнна хет. Амма нийсагӀа хургдар американски стратегашта эшаш хиннар СССР го бара тӀаерзаль йола шоай традиционни политика бакъахьа я ала бахьан ца аьлча. ХӀаьта хӀана пекински гегемонистаща цхьаш Пакистане цун границашта юхе хьаю тахан Афганистана духьала лаьрхӀа а кхоана цу регионерча моллагӀча кхьча паччахьалкхени духьала хургйола а тӀема плацдарм?

Амма из кӀезига да. Из бахьан а даькка США президента сов дола кавхаташ дехьача дӀадиллад ОСВ-2 яла советско-американски Договор, ца дохкийтеш соцадаьд Советски Союзага дохкаш хиина кӀа. кӀезигдаьд советско - американски культурни Ӏилмани бувзамаш, Олимпиадана бойкот ара тӀахьех, кхьдараш даьд. Кхетаде хала дац из дерригa а афгански событешца гӀулакх доацаш хилар. Цу дерригача ца доагӀаш даьча гӀулакхех йоагӀа гегемонизма хьаж цхьа верст гаьна хилча а хьаькхеташ я.

Амма тахан цхьанненна а бокъо еннац, полицейски мундир тӀа а йийха, кхьча халкъий дешаш къестаде, шийн лоӀам царна кач бехке, шийна бакъахьа хетача тайпара нах чухкабе а хьеста а. Уж планаш керта чу йоахкараш чӀоагӀа кхерамеча а доттдоахилга йоацача в иллюзешта карабехаб. Духхьал бокъоца лелаш йолча событешта тӀахьожем лоиттабе ца магар, хӀанзарча хакарча чоалханеча событеша депалах бохибар да цхьабола политически деятелаш цу когаш лувжача ноккъа бовлара бахьан.

Истори тӀехьашкахьа юхлада йиш йолаш дац. КӀайча цӀагӀарбараштa из мелла лоиш дале а, «шийлоча тӀема» ханарча экономически бойкотеи социализмана тӀема - политически хьакъехьа го барен чоалхаме йоацача схемашта хӀанзарча хьалашка юха тӀадохалургдац.

В. КОРТУНОВ. (АПН).

Ялх шу хьалха, 1973 шера октябрьсин тӀом хиллачул тӀехьа Израиль шиш бӀунаш Голанан лакхаллена чу яхача Кунейтра шахьаран сирийски городе арадаха дезача кхьаьр. Бахьа горадара дӀабахьала израильтянаша из еррига йохийр. Взрывачшайн бульдозераша доха дир нах чуэш хиина цӀенош, мола хий нийден дола дерриге хьастан мехкадахь чуянчан хухаш чукхайсан бӀехдир. Фронта юкера из город, цхьа хана цу улицаш парнаши наха дукха еза моттигаш ир. хӀинц йохьаль латт. Массеха метр гуша гӀаьна гӀолла тӀехдоаш ООН низаш цӀахьакаж лоаттабеш бола нейтральни зона, цул арахьара 1967 шера дӀалийна Ӏарбийн территорес кӀаьа а жуьнаьлнаа латт.

СУРТА ТӀА: израильтянаша йохаьа а чура хӀамаш дӀайхьа а йолча городской больница йаши.

С. ЩЕННИКОВА сурт. ТАСС фотохроника.

САКЪЕРДАМЕИ ПАЙДАНЕИ

Цу дийнахьа духха нах гулбеннабар № 7 йолча музыкальни школе. Хьехархоша, дешархоша, цар лаьшабоанойш кхыча школашкара баьхкача хьаьшаша хьала йиза яр актови зал. «Хоьлин хьона?» аьнна цІи тиллаяр конкурсах.

Зала эггара хьалхарча гІандашта багІа цхьоалагІчен шоллагІчен подготовительни классашкара бераш. ХІаране бе доалл шийший номер тІайолаш дола каьхат. Кхаь турах я из конкурс. Хьалхара тур—берий музыка. Укх туре тайп-тайпарча музыкальни инструментаща — фортепьянаца, электрооргананаца, баянаца, аккордеонаца, тІондаргаца, виолончелаца — дІалокхаш яр эрсий а доазол дехьарча а композиторий берий произведенеш. Дакъа лоацараш, дехьарийла бар дизза дола жоп дала: дІалекхача вишара фу цІи я, цуй автор, малагІча инструментаца дІалекхай ха.

Жюрен кулгалдеш бар хьехархой, лакхерча классашкара дешархой.

ШоллагІа туре ювцаш яр мультфильмашкара музыка. Укхаза а бераш хьаала делаш дар малагІча мультикера музыка, илли да из. Уж иллеш дІаоклар конкурса доакъошхоша меттел, зале чу мел вагІачо а. КхоалагІча туре къонстакора эггара дикагІа илли оалаш вола конкурса доакъошхо. Из бокъо зале гулбенначарга яр. Эггара хозагІа хеташ тІайнйцар подготовительни классерча дешархоша Хохлова Женеси Гулесва Винаси дІаалийна В. Н. Рябинова «Воробей» яха илли.

Жюрес къонстабир котало лехараш. Хьалхара моттиг Димиева Алита елар, шоллагІа яр — Аракелян Алина, кхоалагІа яр — Димитрова Наташана.

Массанена я доккха цІей хинна чакхдаьлар из віашагІкхетар. Цу гІулакхаша новкъостал ду берий эстетически сакхетам айбеча, цар музыкацара лоархІам лакхбеча. Пайдане гІулакх да № 7 йолча музыкальни школа коллективо дІадолаьдар.

Е. ДЖИГАРХАНОВА.

СУРТАШ ТІА: 1. Конкурсе дакъалоацараш. 2. Подготовительни класса дешархо Механошина Лена.

Г. ДМИТРИЕВА сурт.

Кагирхой театр

Республике дика довзаш да просвещене болхлой Республикански ЦІен халкъа кагирхой театр. Цун самодеятельни артисташ кастkаста хьоашалгІа ух студенчески общежитешка, предприятешка, эскара доакъошка. Цхьа цаІ район яц республике шин спектаклаца е концертаца из коллектив ца хулаш. Юрташкарча къахьегамхошта культурни гІулакхаш лоттадеш чоагІа болх барах халкъа театра кагирхой коллективана ВЦСПС грамоташи дипломаши еннай. Комсомола 60 шу дузача шера цу коллективана — цаІ мара йоацача самодеятельни театральни коллективана — республике Ленински комсомола премн хьожайир. Из белгала я а я, комсомола горкомацен обкомацен айкха бувзам а болаш, городен республикен боккха кхетама болх беш йола, халкъа творчества эггара дикагІйолча коллективех цаІ.

— Цу коллектива берригa доакъошхой комсомольцаш ба, — яхаш дувц комсомола Ленински райкома секретара Демиев Мохьмада. — Цу массане а гІадбахе ду тхона новкъостал, дог раьза долаш кхоачашду оаха тІа мел дикьа гІулакх, выступленеш ю школашка, предприятешка.

Толамашa корта хьовзабаьбац. ХьалхагІа а санна дукха болх бу коллективо, творчески дегІаух, чоагІлу.

Цу гІулакха доккхий хІамаш карагІдувл цун кулгалхочов Реутов Владимир Михайловича — режиссераш педагоган, лелае а йоагІаш НГІАССР культура заслуженни болхлечун цІи лелаеш волча сага.

Кулгалхо санна а, педагог санна а лаьрхІаза Реутова толама къайле сенах йоалл? — Юкхьанце дІаьргда аз, — йоах Владимир Михайловича, — оаха тхоай балха тІа да а даь. тамаш е сааш цхьаккха хІама яц. Шево йоалаш чакхъяккха езаш йола принцип я тхо кхоачашъе гІийртар: профессиональни искусства дерригача законегІен правилегІен болх бе безаш ва халкъа театра режиссер.

Цунах вог тешадар духьа репетицеш йолча хана цига тІахила веза — профессионально, цин ерригa уйла тІаяхийта, режиссерски темпераментаца болх бу Владимир Михайловича.

Кулгалхо санна лаьрхІача, Реутова метода маІан постановочнии воспитательнии процесса айкха бувзам хилара латт. Оттаярах кхоачам бий китац по спектакль, вай ханарча кьолача сага вахаре керттерчох, ловрхІамегІарчох лаьца къамаьл дара дола бахьан ду цо цунах.

— Кхыметтел репетицена юкъе са ца хилча, тІаккха а вола со цига, аьлла Владимир Михайловича дувначунга ладувгІа, цо хьехаераш малагІа проблемаш я ха, — яхаш дувц коллектива доакъошхоех цхьанне Журавлев Сергея, школа преподавателя.

— ДоттагІашца со віашагІкхета моттиг, сапаргІатдаьина со хула моттиг а хинна дІаттац сона театр, — йоах цхьаьнха доагІошхочо Алисултанов Лаьчас, № 10 йолча юкъерча школа дешархочо.

Из я кх толама ерригa къайле. ХІанзара Іамигa сaг театре воагІа творчествацарча безама, кердача знанеех кхе, искусство кхетас Іомале, шийна дикагІа йола оамалаш хьаэца. ХІаьта режиссера Реутова цунна цу гІулакха новкъостал а ду. МалагІча таппара? Халкъа кагирхой театре спектаклаш уттаярал совгІа, укх массехк шера хадданза болх беш я «Театр дезарий клуб». Цу творчески объединене гІулакхаш лаьрхІа терхалде доагІаш да. Цу клубе ухача дукхача кхона наха гражданственноста уйла чуйоссаеш йола школа, эстетическии нравственна грамота школа а хинна дІаэттай из. Ерач я дІадахача шера чакхъяьхка цхьайола мероприятеш: «Ленински комсомол советски драматург», «Театра коллективи Х. Нурадилова цІерагІчен Ю. М. Лермонтова цІерагІчен театрий артисташца віашагІкхетар», «Халкъа кагирхой театр гор. Гудермеса педучилища студенташца творчески віашагІкхетараш», «Р. Симонов, СССР халкъа артист вь 80 шу дезар».

Цхьабаьхьда, алхха советски театра боккхийча говзанчий творчествана хетаеш хинна Іац укхаза ец йола сайреш. Цхьан віашагІкхетара тема яр театра эттара къахьегІарех волча доакъошхочун Шевченко Евгене творчески отчет.

ЧоагІа уйла тІайохийт патриотически кхетам балара темана — «Комсомол — из да Малх миссел докха дог». Сайревех цаІ Нохч-ГІалгІайчен комсомола историна хетаьяр. Халкъа театра коллектив йолча каст-каста хьоашалгІа боагІаш ба профессиональни артисташ, режиссераш — Станиславске цІерагІча Паччахьалкхен преме лауреаташ Р. Хакишев, Г. Хадиев, А. Гайтукаев. Цу тайпара сайренаш дукхагІа йолча хана театра цІейшта тара хул, уж йолча хана тІаниІ аьле хьалйизе хул просвещене болхлой ЦІен зал. Сакъердаме чакхъяьлар Нохч-ГІалгІайчен халкъа поэтесса Раиса Солтмурадовна Ахматовай творчествана хетаь хинна сайре. Бокъонца дола поэзе цІей а хинна дІаэттар из сайре — массане а йийшар стихаш — цкъай керда стихаш йийшар Чахкиев Саида, Яричев Іумара, шоай стихаш йийшар самодеятельноста доакъошхоша а. Йийшача стихай поэтически говзала боарам, бакъдар аьлча, бе-бе бар, хІаьта а, хІаране шиях поэт а лоархІаш творчески порыв массане а цхьатарра хинна хиларо нах шоайла віаши гарга увзар. ХІаьта цул тІехьагІа, массаза а санна, халхара бІал баьхкхар, иллеш даьхар, бегаш бир, дийлар... массане а цхьаьна тІехьалемна сурт а даьхийтар.

«Театр дезарий клубе» хулаш дола віашагІкхетараш массаза а сакъердаме чакхдоал, массаза а чулоацам дика болаш, кепага диллача цхьатара доацаш, кагирхошта лаьрхІе хул. Цун бахьан цаІ да — уж віашагІкхьдоахараш — шоай кулгалхочунца цхьана халкъа кагирхой театра доакъошхой — геттара дика, чоагІа бехктокхам а хеташ йийчбар. Цу тайпара мероприятеш сий долаш хургъя моллагІча йоккхача культура Двореца а. Халахет, уж сайренеш кІезига мара моттигаш йоацача зрительни зале халкъа кагирхой театра готтача гомал чухьа еш хилар. Уж мероприятеш комсомола горкомо цний гІулакхий орбитана юкъе а йихьа, просвещене болхлой республикански ЦІен зІамигача зала пенаш дІа юха доаржадича ма хургьяр.

В. ФОМЕНКО.

БАХАЧА НАЬХА ТЕРКАМГА!

Грозненски аэропортера ТУ-154 яхача комфортабельни самолеташа Іо ца йоссаш **Киеве, Душанбе, Москве, Одессе, Ташкенте** кхаччалца рейсаш ю. Кхыча аэропорташка кхыча самолета тІа а хувцаш вай мехка моллагІча пуните кхаччалца а ваха йиш и Грознера. МоллагІча городера дІайодача самолета билет эца йиш я, Грознерча аэропорта кассашкара цу городе дІавуга транспорт моллагІа тайпа яле а.

ДІаваха билет эцача хана юха цІава билет а эца йиш я Грознерча аэропорта кассашкара.

Грознера дІаухача самолеташца ваха безам болчоа мукъа моттигаш йолаш я. Грознерча аэропорта кассашка билета заказ де йиш я. Хатта безам бола хІама хатта мегаргда аэрофлота укх кассашка:

г. Грозный, ул. Полежаева, 32/9, тел. 2-75-46,
г. Грозный, ул. Ленина 94/100, тел. 3-74-45,
станица Слепцовская — гостиница,
г. Назрань — автостанци,
г. Гудермес — центральни касса,
станица Наурская — аэропорт,
юрт Надтеречни — аэропорт.

КАГИИ НАХИ МЕХКАРИЙИ! УЧЕТА МЕХАНИЗАЦИ ЕЧА ГРОЗНЕНСКИ ТЕХНИКУМО ПОДГОТОВИТЕЛЬНИ КУРСАШКА ДЕША ХЬЕХ

Занятеш хургья 1 марта денз 30 мае кхаччалца.

Деша отташ дІалуча экзамений программага хьежжа подготовительни курсашка занятеш ергья эрсий мотт, литература, математика хьехаш. Занятеш еш хургба йоккха товзал йола хьехархой, абитуриентаца деча гІалаташте дукхагІа тернам тІа а бохийташ.

Курсашка дІаоттара техникуме хьачуяла еза:
заявлени,
кхоъ фотокарточка (3х4 размер йолаш),
дийша хилара документ е школера справка.

Деша вагІарах доагІар (10 сом 50 кеп) дІадала деза техникума бухгалтерe.

Документаш дІачуийду хІара денна (шоаттеки кІирандии доацаш), 13 сахьат даьлча денз 18 сахьат даллалца, № 209 йолча кабинете.

ІІ кхетар хатта йиш я укх номерех телефон техача: 3-50-90, 3-56-33.

ТЕЛЕВИДЕНИ

14 ФЕВРАЛЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.50 — Іуйранара гимнастика.
9.15 — «Шоаш дола моттиг, хьайоазийта зурманчаш!».
9.45 — «Йоакхо еш вар, е «Гулаьх мастерах кхер» яха телевизиони спектакль.
10.40 — «Киноюкхъбара клуб». Йистеьлча — кердадараш.
14.30 — Кердадараш.
14.50 — «Мурманск 198» яхача Ледокольни флотах дола телевизиони документальни фильм.
15.40 — «Эрсий къамаьл».
16.10 — С. Прокофьев. № 1 йола оркестрана йолча фортепьянана дола концерт.
16.30 — В. Гаршин. «Художникаш». Йоазонхо ваь 125 шу дизарга.
17.15 — «Хьехамка» яха телевизиони журнал.
17.45 — Халкъа ашараш.
18.00 — Миллионий ленински университет. «Ша дуне — шин демократи».
18.30 — «ХІара сурта тІа малх бе».
18.45 — «Тахан дунен тІа».
19.00 — «Балтин зарисовкаш». Фильм-концерт.
19.20 — Центральни телевидене экрана тІа эггара хьалха. «Горда лорес» яха художественни фильм.
21.00 — «Ха».
21.45 — XIII-гІа Іана Олимпийски ловзараш торжественно хьаелалар. Америка ВіашагІкхийттача Штаташкара передачи.
22.45 — «Тахан дуней тІа».
23.00 — XIII-ча Іана Олимпийски 13-ча ловзарашка.

II ПРОГРАММА

8.00 — Передачий программа.
8.10 — Іалман-популярни фильмай программа.
8.40; 9.45 — Природоведени 4-гІа класс.
9.00 — «Звездочет». Телевизиони журнал.
10.10; 11.40 — Ашараш. 6-гІа класс.
11.10 — Хьа ленински библиотека.
12.10 — Студенташта - заочникашта. Лакхера математика. 2-гІа курс.
13.20 — Іалман коммунизм.
14.10 — Подготовительни отделеней лазувгІархошта. Математика.
15.10 — «Лакхара знани» яха художественни фильм. «Со Шаповалов» яха хьалхара сери.
16.45 — Экран — хьехархочунна. Ботаника. 5-гІа класс.
17.05 — Владимир Ильич Ленин ваь 110 шу дизарга. «Октябра денош» яха документальни фильм.
17.50 — Киножурнал.
18.00 — Вай кандидаташ. «Слесарь - лекальщик Котиев» (гІалгІай меттала).
18.10 — «Тхо буруаветтараш да» яха документальни фильм.
18.30 — «Нохч-ГІалгІайчу гІоллае».
18.50 — Хоржамашта пачкъадоалаш. «Депутата сийлахьа цІи» (нохчий меттала).
19.00 — XIII-ча Іана Олимпийски ловзараш. Лыжеш. 30 км. (МаІа хах). Перерыве — «Бийса даьккъала хийла шун, бераш!».
21.00 — «Консерваторе йоккхача зала камерни сайренаш». ДІадоах дунен халкъашта юкъерча конкурса лауреата В. Селивохина (фортепиано).
21.45 — «Баку мух хьекх» яха художественни фильм.

15 ФЕВРАЛЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.50 — XIII-ча Іана Олимпийски ловзарашка.
9.10 — «Город хорасх» яха художественни фильм.
10.50 — XIII-ча Іана Олимпийски ловзарашка. Ког-сокаловзаш 1500 м. (кхалнах). Лоам тІара сиха дьжеш хахкар. (МаІанах). Йистеьлча — кердадараш.
14.30 — Кердадараш.
14.50 — «Къилбаседа этюдаш» яха телевизиони документальни фильм.
15.00 — «Московски комсомола гІулакхаш».
15.30 — XIII-ча Іана Олимпийски 13-ча ловзарашка. Хоккей. СССР віашагІтеха команда — США віашагІтеха команда.
17.15 — «Йоаша йолча городе хинна тамашийна хІама» яха телевизиони художественни фильм.
18.45 — «Тахан дунен тІа».
19.00 — «Хоржамашкара хоржамашка».
19.10 — XIII-ча Іана Олимпийски ловзарашка. Хоккей. СССР віашагІтеха команда — Голландс віашагІтеха команда.
21.00 — «Ха».
21.45 — XIII-ча Іана Олимпийски ловзарашка.

22.00 — «Искусства тамашийна низа» яха телевизиони художественни фильм.
23.05 — «Тахан дунен тІа».
23.20 — Иллеш доах Анна Герман.

II ПРОГРАММА

8.00 — Передачий программа.
8.10 — «Дай-ковкой, шоана!».
8.40; 9.35 — Природоведени. 2-гІа класс.
9.00 — Йоазонхочунца Нагибинца віашагІкхетар.
9.55 — М. И. Глинка.
10.40; 11.40 — Географи. 6-гІа класс.
11.10 — Английски мотт.
12.10 — Студенташта - заочникашта. Лакхера математика. 1-гІа курс.
13.20 — Марксизма - ленинизма эстетика дардаяр.
14.10 — Подготовительни отделеней лазувгІархошта. Физика.
14.40 — Экран — лоране.
15.40 — Н. Грибачева поэзи.
16.05 — «Сийлахь-боккхача Даймехка» яха кинопопея. «Сталинградо котало яккхар» яха 8-гІа фильм.
17.00 — Экран — хьехархочунна. Географи. 6-гІа класс.
17.35 — Мультфильм.
17.45 — «Хьа нравственни лехкар». Ленина цІерагІча Грозненски мехкдаьтта чаккдоаккхача завода коллективе.
18.15 — «Литературни віашагІкхетараш». Ленинах дола дош (нохчий меттала).
19.00 — Вай кандидаташ. А. Щербинин.
19.10 — «Нохч-ГІалгІайчу гІоллае».
19.30 — «Керда толамаш». Газгенски совхоза къахьегамхой болча.
20.00 — «Бийса даьккъала хийла шун, бераш!».
20.10 — «Іилманга бола лакх» яха телевизиони документальни фильм.
20.40 — М. И. Глинка цІерач йолча вокалистий Ерригсоюзни конкурса лауреати концерт.
21.45 — «Ловзадоаний усадьба» яха телевизиони дукхасерийни художественни фильм (Польша). Хьалхара сери.

РАДИО

14 ФЕВРАЛЬ

6.40 — «Юрт: гІулакхаш а лехкараш а» (гІалгІай меттала).
6.55 — Ашараш.
7.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
7.23 — «Сердало» газета обзор.
7.30 — Хоамаш.
8.25 — Халхара ашараш (гІалгІай меттала).
8.40 — «ЦхьоагІо йолча дезале» (нохчий меттала).
9.15 — Депутатала болча кандидатех дола дувцараш (нохчий меттала).
9.30 — Венгерски ашараш (эрсий меттала).
9.45 — «Керттера никъ». Шурий промышленноста Нохч - ГІалгІай объединенера передача (нохчий меттала).
16.00 — Передачий программа. Хлоттамах бола хоам (эрсий меттала).
16.04 — Зюпай. «Ленин къинавa» яха кантата (эрсий меттала).
16.15 — «Вахарца айкха бувзам болаш» (гІалгІай меттала).
16.30 — «Дега хьекарах» (гІалгІай меттала).
16.50 — Ден темах (эрсий меттала).
17.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гІалгІай меттала).

Хоамаш

Тахан республике гІоллен Грозни хувцалуш морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш. Іуйрийна цхьаццайолча моттигашка дохк а доаллаш, билла ша а болаш ха хургья, малхбоалехьара секунде 0—5 метр чоагІа мух а хьенхаш, фегара температура республике гІолла 0—5. Грозне 1—3 градус йіовхал йолаш хургья. Кхоанен ломмен ахкаьла хургья, юкъ-юкъе енха а сихаш, цхьаццайолча моттигашка лаьгІо лоа деххаргда, дохк доалларгда, ша билла хургья. Фегара температура бийсашка 6—11, деношка 5 градусага кхачаш шийла хургья. Мух малхбоалехьара хьеккаргба секунде 2—7 чоагІа.

Метеостанци.

> Планаши дуденнараши

МАЬЛХА ЭНЕРГЕХ ПАЙДА А ЭЦАШ

Планета эггара йоккхагІа йолча яьссалех цаІ я Каракум. Цо дІалоац Туркмене территоре ахе даьккъах дит. Хий доацаш йола гІомараш хинна Іац Каракум тахан. Из я мехкдаьтта, газ, руда, сера довала моттигаш гуча а яьха каьраерзаь йола крий. Из ба туркменски Іилмахошта тахан а тІехьа наха эша тІулакхаш дайтача маьлхех мизен энерге лакъаргбоаца хьаст.

Ашхабада гьнна йоаццача Бикрова яхача моттиге уллича Туркменски ССР маьлха энерге Института Іилмахоша хьаяй из юкъейоаллйича юрта боахама кІеанга пайда лургбоаца автономни гелиотехнически жа леладара комплекса опытни образец.

...Бикроверча экспериментальни базе эггара хьалха теркам тІовшар да тІера къайла йоацача моттигашка лаьтта тІерча суртах шоай тайпара йола устройстваш — гелиоустановкаш. Царех хІаране тІа латт «маьлха ЗІанараш лувцарг», вешта аьлча геттара доккха параболически-цилиндрически чухьежа кнага е сов йиткъа, маьлха радиаци чоаггІа хоалуш йола трубочкай-капиллярий човкхане система дилла а маьлха тІаерзаь я.

— Цу гелиоустановкий гІонца дуккхача шераш даьча тоххамаша хьахьенхад, яьссален хьалашка кхоачаче е чоагІача доагорцц болх беча дилли лелача установкаста уж дукхха пайданагІа хилар. — йоах маьлха энерге института директора, Туркменски ССР Іилмай Академе члена - корреспондента, профессора Байрамов Реджепа. — Духхьал маьлха энергеца болх беш хургья гаьнарча даьгІенашкара тха автономни жа леладу комплекс.

Цу тайпара йола гелиотехнически комплексаш хьаелга хьогге а' дана дергдоаца хІама а хинна дІаэттад, — дІахо дувц Байрамова. —

Мелаш дола хий духдуела моттигаш геттара кІеанга я яьссалене, хІаьта гаьнарча даьгІенаш 100 —130 километр гаьна я юрташта. Цудухьа шера кхаь-биъ бетта кренашкарча хьалашка, цхьаккха бытовой Іалаша а йоацаш цІенна гаьнача моттигашка бaха безаш хул жа Іуйи цар дела́лаши.

Яьссаленерча даьгІенашка хий диллара 80 миллион сомгІа сом дІадахийтад республика тІеххьарча алх шера. Цхьабакъда, хий лела системаш керттерча даьнне хий долаш йолча районашка гІолла чакхъюва, царех пайда оца йиш хургья духхьал уж бокъонца хьалъаь лаьча, царга дІадихар кхаметтаоттa долилу кхаха пхиъ — бархІ шу даьлча. Цул совгІа, хиш дехна дезаш йола даьгІенаш віаши гаьнна яда, цудухьа кхы а хий денкъаш йола сеташ хьае езаргъя цига.

Укхаза я новкъостал дергда тхона маьлхо: маьлха энергех шерра пайда эцаро торо хулийт проблема эффективнегІа а дІадодар дуккха кІезигагІа долаш а къоастасйта Іалаште.

Ше минита а хургья болх мишта а бергба туркменски Іилмахоша оттаеча гаьнарча даьгІенашта лаьрхІача автономни жа леладара гелиотехнически комплексо?

— Комплекс хІаранеца 800—1000 уетагІа хургболв цаІ — шиъ жа Іул леладе лаьрхІа я, — йоах института директора заместителя физико - математически Іилмай кандидата Альда Ушаковас, ватмана листаш хьа а еллаш. — Хьажал: ер да 30—40 квадратни метр йола жи Іуйта лаьрхІа, маьлха дІоахдеш хий, кондиционераш. Йовхали сердали тела а радиоца эша а электроэнерги чуйола цІа.

Уллув — 50 квадратни метр йоакха жена телача доакъарах етта витамина тайпара хІама — хлорелла кхее лаьрхІа ванна а йолаш йола гелиотеплица. Эшаш моттиг кийсъеча автомашинонта хьалъю тІера а гочахьара а къайла гараж. Цхьна гаьна йоацаш — жена маьлхаца тез а деш хий меладу моттиг. Йайха жел. ХІаьта цу комплексе деррига гІулакхаш дер малх ба: нах чубача цІеноц аьхки ийлер Іай дІайхен лоаттадер, боахама хий дІоахдери цунга кІеж йоаккхийтари, гІуванашкарен хий техдергашкарен механически хий хьатІадовхаргаьна болх бийтар, Іай баьиздоараш кхеде гІо дер.

— Каракум йиза кираерзара, дІахо йодача хана цу тайпара йола 700 комплекс хургья, — йоах Байрамова. — Уж хьаьрга дІадодар, хетарахьарча лоархІамех хІанз цу гІулакхашка дІаухийтачул кхоза — дизза кІезигагІа хургда. Лоацагіа хургья гІкшлош хьалъара хаьаш, шийга дІадахар юхаметтаоттаде а доход тела а йоллургья комплекс цу сахьте. Іуманьний цул кхы совлеьаш а дукххача беттанаш лоалех а къаьста гаьнарча моттигашка леле безаш хургбац жа Іуй, смешагІа балхаш де йолаяла йиш хургья бригадай — хІаране цин кІирагІа.

Хьогге а техкай маьлхаца хий тездергаш заводе кийчъяьча типови аьшкабетонии секцеех хьалъяра методаш. Типови оатхалаш дІаухийтаргья комплексаш хьалъеш.

Павел НОНОВ,
АПН корреспондент.

ЛИТОВСКИ ССР. ДІаьхача біьшере Іилмахошта гучадаьннад сага хІара тура орган сага цІенах йоагІ-йолгІа участок йолаш хилар. ТІехьагІа гучадаьннад моллагІа орган лазаьлча из лазар цунна йоагІача цІека участкага кхоачаш хилар. Цун электросопротивлени кІеанг а еш. «Лазари эмоциональни напряжени йистара йола электронни прибор» — ишта аьнна цІи тиллай профсоюзий курортий управлене Литовски республикански совета курортийе Іалма-тохкама лабораторе хьаьча устройствах. Цу тайпарча прибора новкъосталца кхаь—йиъ минута лаьта сеансагІа цІека сопротивлени йиста йиш я, 3 процент мара гІалат доацаш. Волче — лазара синдром шийса къонстас а. Нагахьа санна саг цамогаш хилча, бокъда цунна хІанз а лазар хоалуш деце аппарато хьахьокхаргба тІабоагІа кхерам. Приборо хьахьокх кшта лазар малагІа орган я да а хоаш кхыяр лазаш саша хеташ хилча а.

Приборо торо хулийт иштта сага психологически, эмоциональни напряжени йиста а. Из хоаш хилар лоархІаме да гаьна рейсагІа водитель вохийтача хана, школьника нагрузка юстача.

СУРТА ТІА: пациента эмоциональни напряжени юсташ я.

М. БАРАНАУСКАСА сурт.
ТАСС фотохроника.

СПОРТ

ШИННА А ЯХЬЕ — ХЬАЛХАРА МОТТИГАШ

Укх денойшка Тбилисе чакхъяьлар «Трудовые резервы» яхача спортивни общества Централни Совета яйгача атлетиках хьалхара моттиг яккхара яхь цу атлетиках кагирхошта юкъе хьаьхле яккхара йола СССР чемпионати. Цу шинна а спортивни яхье дакъа лоацаш яр Нохч-ГІалгІайчера яйга атлетка, Москве хургйолча Олимпиаде дакъа лоацаргдолча советски команда кандидат, СССР спорта мастер Тузинкова Лидия.

Цу яхьашка вай мехкахочо хьалхара моттигаш яьхар.

ХІанз яйгача атлетика СССР тренерски Совето оттаьча лаьрхІача планагІа цу Олимпиадага кийчлуш я Тузинкова Лидия.

ЮКЪЕ КХОАЧАШ ЛАТТ ЯХЬАШ

ДІахо йодаш я «Трудовые резервы» яхача спортивни обществас дІайолаь пхелагІча республикански спортивни ловзарий зачетах йола профтехобразование дешархой спартакиада. Чакхдаьннад цу яха массехк даьккъах дола ловзараш.

Иштта «Садко» яхача бассейне хилар нек дара яхьаш. Кагийча наха юкъе хиннача яхьашка унхаза укх тайпара дІанийсъелар: хьалхарча моттиге — № 5 йола СГПТУ, шоллагІча — № 4 йола СГПТУ, кхоалагІча — № 2 йола ГПТУ. Кхалнаха юкъе — № 2 йола СГПТУ, № 6 йола ТУ, № 1 йола ТУ.

Чакхдаьннад баскетболах дола ловзараш а. МаІача наха юкъе укхаза хьалхара моттиг яьккхай № 7 йолча ТУ команда, шоллагІча моттиге ба № 1 йолча ТУ баскетболисташ, кхоалагІча моттиге № 5 йолча СГПТУ спортсменаш ба. ХІаьта кхалнаха юкъерча баскетболах ловзара яхьашка чемпиона цІи № 6 йолча ГПТУ волейболистнаша яьккхар. ШоллагІча моттиге № 1 йолча ТУ команда я.

А. БЕК.

АЗ ДУХХЬАШХА ТОСС КХАЖ

Бонкха кхаъ хиннаб сона № 957 йолча Назрановски хоржамий округе гІолла РСФСР Лаккехьарча Совета депутатаьлли харжа кандидат «Путь к коммунизму» яхача совхоза доярка, комсомолка Амриева Раиса оттаяь.

Уйла е я, дагалнца а доккха дика хІама да из: йоІ — гІалгІа Российски Федерацн паччахьалкхен эггара лакхерча органа депутатаьлла кандидат я. Мичахьа, малагІча капиталистически мехка хила тарлургдолаш дола хІама да из? Іалаьмате чоагІа сага бокъонаш ювцаш йолча Америка ВіашагІкхийттача Штатий конгрессе вац цхьаккха къахьегача халкъа депутат. ХІаьта Амриева Раиса я а яьй хьал а кхийнай ахархой дезале. Уж я вай советски хоржамий система бахьанаш, вай мехка бокъонца йола демократи.

24-ча феврале эггара хьалхара айса тоссаш бола кхаж Іалаьмате боккхача безамца тоссаргба аз вай халкъа кандидатaнта тІехьа. Кхаж тоссаргба машар хилийтар, вай вахар кхы а хозагІа хилийтар духьа. СССР Конституце сайна еннача бокъонех доккхал ду аз.

Тхоай, кагирхой, дас санна йоакхо ярах, вай таханарча машарeча вахарах, кхоанарча хозленах аз дег тІара баркал як Коммунистически партена, Советски паччахьалкхенна.

Ф. КАДЗОЕВА.
№ 1 йолча КСМ йоккхагІа йола вожати.

Редактор **Т. А. ТЕБОЕВ.**

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске ул., 92. Телефонаш: редактора — 9-24-08; редактора заместителя — 9-24-03; бехктокхама секретара — 9-24-00; отделеш: партийни вахара — 9-24-04; промышленностен транспортен — 9-24-01; юрта боахама — 9-24-06; культура — 9-24-05; кисьмой — 9-24-07; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора 9-24-08; заместителя редактора — 9-24-03; ответственного секретаря — 9-24-00; отделов: партийной жизни — 9-24-04; промышленности и транспорта — 9-24-01; сельского хозяйства — 9-24-06; культуры — 9-24-05; писем — 9-24-07; корректорской — 2-89-88.

Газет арадувл шинарей, ерей, шоаттеи деношка

СФ00073. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 828.